

Catalunya Cristiana

[f/catalunyacristiana](#) [i/catalunya_cristiana](#) [www.catalunyacristiana.cat](#) [@catalunyacristiana.bsky.social](#) [@catoristiana](#) [catalunya cristiana](#) Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià

Experiències d'hospitalitat

Exemples que posen en pràctica la “Fratelli tutti” de Francesc amb els nouvinguts

P 8-13

Cercle de silenci a la plaça de la Vila de Sant Feliu de Llobregat el 16 de setembre passat.

VIDA ECLESIAL
Catalunya estreny llaços amb Roma

P 16-17

AMB VEU DE DONA
Entrevista a la consellera de Drets Socials i Inclusió de la Generalitat de Catalunya

P 24 - 27

Agustí Codinach

2395 9 772838 223004

SUMARI

12 OCTUBRE 2025

Editorial	03
La setmana	05
Opinió	06
Carta dominical	07
En primer pla	08
Vida eclesial	14
Amb veu de dona	24
Carta dominical	30
Bíblia	32
Litúrgia	34
Espai lectors	36
Cultura	38
Agenda	46
Des del carrer	47

47

**“L’espiritualitat pot
ser un motor per a
les institucions”**

Pilar Marín, psicòloga i
docent a l'ISCREB

38-39

Francesc i Lleó, el mateix camí sinodal

Article de Juan Vicente Boo, escriptor
i antic corresponçal del diari "ABC"
al Vaticà

20-21

Antonio Spadaro protagonitza l'onzena edició del Tribuna

Joan Carrera

"Lleó XIV haurà de trobar l'equilibri
entre la diplomàcia i la profecia"

18-19

Isabel Campmany rep de mans del Papa el ministeri laical de catequista

Més de 20.000 catequistes
celebren el seu Jubileu a Roma

EDITORIAL

Acte de justícia

El 4-5 d'octubre l'Església va celebrar una vegada més la Jornada Mundial del Migrant i del Refugiat, que enguany va arribar a la 111a edició, amb el lema "Migrants: missioners d'esperança". En el seu missatge, el papa Lleó XIV posa en valor que "la seva valentia i tenacitat són un testimoni heroic d'una fe que hi veu més enllà del que els nostres ulls poden veure-hi i que els dona la força per desafiar la mort en les diferents rutes migratòries contemporànies".

Amb l'avinentsa de la jornada, la Xarxa d'Entitats per al Desenvolupament Solidari, la Conferència Espanyola de Religiosos, Càritas i el Departament de Migracions de la Conferència Episcopal Espanyola han fet una nova crida per reclamar l'aprovació d'un procediment de regularització extraordinari de persones estrangeres a Espanya. La Iniciativa Legislativa Popular (ILP) que la impulsa, presentada el 2021, va recollir 700.000 signatures ciutadanes però encara no ha vist la llum al Congrés dels Diputats, cosa que condemna centenars de milers de persones que ja es troben entre nosaltres a viure als marges. Des del grup eclesial de suport a la ILP, es posa èmfasi en el fet que no es tracta de cap privilegi, sinó de justícia.

Com diuen les entitats en un comunicat, "la regularització extraordinària és una mesura de responsabilitat política, ètica i social. Ha arribat l'hora de fer un pas decidit cap a una societat més justa i inclusiva, on ningú quedi relegat a la invisibilitat i l'exclusió".

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (48 NÚMEROS)

☐ Edició paper 145€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Població _____

DP _____ Tel. _____ NIF _____

A/e _____

Forma de pagament

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (*ompliu ordre adjunta)

*Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular del compte _____

Tel. titular del compte _____

A/e titular del compte _____

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Fundació Missatge Humà i Cristià
(Catalunya Cristiana)

Departament de Subscripcions

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Signatura del titular

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 del 13 de desembre, autoritzo la Fundació Missatge Humà i Cristià a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat, així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Fundació Missatge Humà i Cristià amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

La setmana a les Xarxes

CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA

@OmellaCardenal

01/10/2025

Arquebisbe de Barcelona

Aquesta matinada ha mort Mons. José Antonio Álvarez Sánchez, bisbe auxiliar de Madrid. Que el Senyor l'aculli a la seva glòria i concedeixi consol a familiars, amics i a tota l'Església de Madrid. Units en la pregària

SALVADOR ILLA ROCA

@salvadorilla

01/10/2025

President de la Generalitat de Catalunya

He traslladat al papa Lleó XIV la meva preocupació pels conflictes mundials i la necessitat de tenir referents morals, que abordin els canvis que vivim des d'una òptica humanista i preservant els drets humans, la convivència i el diàleg. Ens agradaria rebre'l aviat a Catalunya

JOSÉ MARÍA RODRÍGUEZ OLAIZOLA

@jmolaizola

01/10/2025

Jesuïta

Molta gent no suporta que les xarxes (i aquesta en particular) siguin un camp de batalla per a sarcasmes, atacs i polarització. A les nostres mans hi ha el fet de contrarestar-ho amb una mirada molt més humana, cordial, i que quan sigui crítica —de vegades ha de ser-ho— ho sigui sense menyspreu

PILARÍN BAYÉS

LA SETMANA

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

MÚSICA DE LLOANÇA PER ANIMAR ELS JOVES

La segona edició del Festival Worship Har Tabor es va celebrar dissabte 4 d'octubre a Montmeló, amb centenars de joves de Catalunya i d'altres llocs que van reviu- re l'experiència del Mont Tabor a través de la pregària i la lloança. En una entrevista el 2 d'octubre al programa *El matí a Ràdio Estel* en la part de magazín, el delegat de Joves del bisbat de Terrassa, Àlex Serra, va destacar que el festival ha nascut amb la intenció de "donar resposta a molts joves que afronten solitud, incertesa i manca d'esperança".

Àlex Serra va destacar que el certamen, pioner a Espanya, "ha nascut amb la vocació d'arribar a la gent que no coneix la fe i fer-ho d'una manera atractiva, com la de molts altres festivals". En aquesta línia, va afegir que la iniciativa ha estat "una ocasió per invitar aquelles persones que potser estan ferides amb l'Església o allunyades, perquè hi trobin la gran alegria que hi ha". El festival vol crear entorns segurs d'esperança on els joves puguin descobrir el sentit real de la vida i sentir-se acompanyats.

Zoom MACIÀ GRAU

Generalitat de Catalunya

El president de la Generalitat, Salvador Illa, va aprofitar l'audiència privada amb el papa Lleó XIV del dimecres 1 d'octubre passat per fer diversos regals al Pontífex, alguns d'institucionals i altres de més personals. D'entre aquests obsequis, en destaca un de molt especial: tres estoles litúrgiques confeccionades per internes del Centre Penitenciari de Dones de Barcelona (Wad-Ras). Segons ha explicat el Departament de Justícia i Qualitat Democràtica, el regal simbolitza "el compromís del sistema penitenciari català amb la reinserció, la creativitat i la dignificació de les persones privades de llibertat".

L'efemèride JOAN PALLARÈS-PERSONAT

13 octubre del 1307

Tots els cavallers de l'orde del Temple a França són arrestats

Contrapunt

Estem disposats a fer un voluntariat quan arribem a la jubilació?

JOAN ELÍAS
Director de Càritas
Diocesana de Solsona

Hi ha una altra via per ajudar a resoldre els problemes de la nostra societat

Recordo molt bé aquell diumenge que, després de missa a la parròquia de Berga, em van proposar ser el director de Càritas diocesana de Solsona. No vaig saber què dir, em va sorprendre la proposta, estava vinculat a la parròquia, però no formava part de la junta de la Càritas parroquial; vaig preguntar al rector si creia que era la persona indicada per fer aquesta tasca i em va dir que, si tenia el cor obert a seguir el missatge de Jesús, segur que me'n sortiria, i van fer arribar la proposta al bisbe, que va acceptar de fer el meu nomenament.

Vaig entrar a Càritas quatre anys després d'haver-me jubilat, tenia ganes de fer quelcom per als altres, volia continuar actiu, però desvin-

culat del món de l'empresa, fent un voluntariat que em permetés ajudar i acompanyar persones, sense demanar res a canvi. Em vaig adonar que rebia molt més del que donava. Tot i que sempre he estat una persona dialogant i amb empatia, dintre meues va anar formant una visió més profunda de les realitats que anava observant, que m'ha ensenyat que hi ha una altra via per ajudar a resoldre els problemes de la nostra societat, escoltant sense jutjar, separant la persona del problema i cercant camins que condueixin a confiar en les seves capacitats, per actuar amb resiliència i assolir una estabilitat que els ajudi a confiar en elles mateixes.

Aquests vuit anys amb l'ajuda de

tot l'equip directiu i el diàleg amb treballadores socials i voluntàries m'han donat la força necessària per saber dur la meua tasca de director. He de dir també que tant en les comissions com en els consells hi he trobat un ambient de treball on les propostes, el discerniment i les conclusions s'han dut a terme amb un diàleg de qualitat, basat en el respecte i la concreció del problema, fora d'opinions partidistes i sempre posant la persona en el centre de la nostra atenció, i ara sí que puc dir que col·laborar a Càritas m'ha donat aquella mirada de misericòrdia que em permet entendre que si som perseverants podem canviar la situació d'aquells que més ho necessiten. ■

Mirada al món

La “wedding planner”

FERNANDO CORDERO MORALES
Religios dels Sagrats Cors
i periodista

Déu intervé perquè tot sigui de debò

Gairebé més d'una hora abans no comencés la celebració d'una boda, havia quedat a la porta d'una església monumental, on havia de ser testimoni com a sacerdot de l'amor d'una parella jove, amb una dona que em va dir que era la *wedding planner*. Em va indicar que no m'havia de preocupar ni de lectures, monicions o peticions, que això ho controlava ella, i que de la resta me n'ocupés jo.

Confesso que vaig afrontar aquella celebració amb una tranquil·litat impròpia de qui sol estar atent a cada detall litúrgic. “Hi ha una *wedding planner* que s'encarrega de tot”, em van repetir.

Els lectors estaven assignats. Les

monicions, escrites. Les peticions, preparades. En començar la celebració vam descobrir que, encara que els papers estaven impresos i col·locats, no estaven ni en l'ordre correcte ni en les mans adequades. Durant uns llargs segons, l'ambó es va convertir en un improvisat centre d'interpretació. La Paraula es va proclamar. D'una manera misteriosa i certa, es va fer litúrgia. La *wedding planner*, amb un gran mòbil penjat al coll, simplement somreia com si tot estigués sota control.

Aleshores em vavenir al cap aquella frase que tantes vegades repetim: “Les meves intencions no són les vostres, i els vostres camins no són els meus” (Is 55,8). Nosaltres planifiquem per-

què tot “surti bé”. Déu intervé perquè tot sigui de debò. Nosaltres escrivim guions, Ell transforma el que passa.

Sovint admirem la figura del mestre de cerimònies que, amb discreció i precisió, garanteix el bon desenvolupament de la celebració. És cert. El seu paper és valuós. No obstant, fins i tot amb tot previst, hi ha alguna cosa —o més ben dit, *Algú*— que sempre ens desborda els esquemes.

Aquella celebració, imperfecta en l'execució, va ser profundament real. No perquè tot sortís com esperàvem, sinó perquè Déu es va fer present en l'amor autèntic de dues persones, en una vida amb gust de festa, compromís i entrega. ■

En la vida cristiana és important acostar-se amb fe a la Paraula de Déu i també posar-la en pràctica amb obres

CARD. JOAN JOSEP OMELLA OMELLA

Arquebisbe de Barcelona

Avui se celebra a tot Espanya la festa de la Mare de Déu del Pilar. Encara que enguany coincideix amb la solemnitat del diumenge XXVIII del temps de durant l'any, la litúrgia de l'Església permet que aquesta festa mariana es pugui celebrar per motius pastorals (cf. Ordenació General del Missal Romà, 374). Segons una antiga tradició, la Mare de Déu es va aparèixer a l'apòstol sant Jaume a la vora del riu Ebre. Maria li va donar ànims perquè no defallís en la seva missió de portar la Bona Nova a aquelles terres. És, de fet, la primera aparició reconeguda oficialment per l'Església.

A aquells que avui diumenge celebrem la festa litúrgica de la Mare de Déu del Pilar, l'Església ens proposa que meditem sobre un fragment de l'Evangeli de Lluc. Ens diu l'evangelista que, un cert dia que Jesús predicava, una dona va intervenir lloant Maria amb aquestes paraules: "Sortoses les entranyes que et van dur i els pits que et van criar" (cf. Lc 11,27b). Jesús va respondre que més

Maria creu i actua

feliços són els que escolten la Paraula de Déu i la compleixen.

Aquest text de l'Evangeli és, certament, una lloança a la Mare de Déu. La seva vida va ser un "sí" a la Paraula de Déu. Ella va acollir en les seves entranyes el Fill de Déu. Ella va ser la primera deixeble de Jesús. Guardava la Paraula de Déu en el seu interior i la meditava amb amor. No va dubtar a visitar la seva parenta Isabel per ajudar-la i compartir amb ella la seva esperança en Déu. Sempre va romandre fidel a la primera comunitat cristiana. Va acompanyar els deixebles de Jesús en els moments més difícils i pregava amb ells. Crist ens va mostrar la seva mare com a model de vida.

Ella creu i actua. Deixem que sigui la nostra guia i el nostre consol.

Voldria il·lustrar les paraules de Jesús a l'Evangeli amb una bella història. Una dona va trobar un home ferit, estès a la vora del camí. La dona li va preguntar si volia que li llegís un petit text de la Bíblia per consolar-lo. L'home li va respondre que preferia que li donés una mica d'aigua. Després, també li va demanar una manta per al fred, alguna cosa per recolzar el cap i una mica de menjar. La dona ho

va fer tot sense dubtar-ho. Llavors, l'home li va dir que ja podia llegir-li la Bíblia. Si hi havia alguna cosa en aquell llibre que feia que una persona actués així, aquell home volia escoltar-ho de cor.

El text evangèlic i aquesta història ens ensenyen que en la vida cristiana és important acostar-se amb fe a la Paraula de Déu i també posar-la en pràctica amb obres. Si volem ser de "la família de Crist" busquem algun moment de la setmana per meditar les paraules de Jesús i tractem de portar-les a la pràctica en la nostra vida diària. Així despertarem en els altres el desig de conèixer el Senyor i de seguir-lo.

Benvolguts germans i germanes, la Paraula de Déu ens dona vida i alegria. Demanem a la Mare de Déu que ens ensenyi a acollir l'Evangeli i a deixar que ens ompli el cor. Que Jesús ens doni forces per acostar-nos amb amor als nostres germans, sobretot a aquells als quals la vida ha deixat a la vora del camí.

Demanem al Senyor que, per intercessió de la Verge del Pilar, ens concedeixi fortalesa en la fe, seguretat en l'esperança i constància en l'amor. ■

El fet migratori, enmig de la contesa política, convulsiona una part de la societat alhora que l'Església demana rehumanitzar el discurs i, en paraules del papa Francesc, "acollir, protegir, promoure i integrar"

ELS QUI TREBALLEN PER UN NOU "NOSALTRES"

L'ofici dels temporers de la fruita és una de les activitats amb més mà d'obra racialitzada, especialment a les terres de Ponent. És una feina dura, que es fa a l'estiu en condicions de calor extremes i en la qual, malgrat que s'intenta regular, els treballadors continuen patint carències.

JOAN ANDREU PARRA

Hi ha molt soroll. Durant el segon trimestre del 2025, quan encara no s'havien produït els fets de Torre Pacheco, es van detectar 184.096 continguts de discurs d'odi de caràcter racista, xenòfob, islamòfob, antisemita i antigitano a les principals plataformes digitals (TikTok,

Instagram, Facebook, X i YouTube), que només n'han retirat un 34%. Pel que fa al tipus de contingut, un 54% dels missatges detectats deshumanitzen o degraden greument les persones d'origen estranger i en un 24% es percep les persones dels grups diana —73% originaris del nord d'Àfrica, 18% musulmans i 8%

africans o afrodescendents— com una amenaça per a la societat. “El tipus de llenguatge predominant és l’agressivitat explícita (88%) o la ironia i el sarcasme (12%) per expressar hostilitat i fer al·lusions despectives, ocultant discursos d’odi”, podem llegir a l’informe de l’Observatori Espanyol del Racisme i la Xenofòbia (OBERAXE).

Plataforma Fruita amb Justícia Social

tot això dins d’una precarietat laboral, una vulnerabilitat constant i un elevat risc de pobresa i exclusió. No obstant això, i en contra de la imatge estereotipada, la població migrada es beneficia proporcionalment molt menys dels programes de protecció social. Només el 15% dels migrants desocupats perceben alguna prestació enfront del 50% dels nacionals desocupats i, malgrat l’índex més gran de vulnerabilitat, només el 12,5% de les llars formades per persones migrades perceben rendes del sistema de protecció pública”, s’aclareix a l’exhortació pastoral de la Conferència Episcopal Espanyola, *Comunitats acollidores i missioneres* (n. 13).

Precisament, l’artífex d’aquest document, el bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Xabier Gómez, assegurava als micròfons d’*El Matí de Ràdio Estel* en el context del debat sobre el traspàs en competències d’immigració a la Generalitat: “La proximitat institucional ajuda a acollir. Ara, el que més ajuda és deixar de parlar de persones migrades i parlar amb persones migrades. El que genera malestar no són les persones migrades, sinó les bosses de pobresa i desigualtat que concentrem en barris i ciutats; allà on les institucions fallen pel que fa a habitatge inaccessible, precarietat laboral o manca d’inversions públiques, allà s’alimenta la frustració i el discurs fàcil que assenyala el veí estranger com a enemic. És un mecanisme antic i sempre injust que converteix les víctimes en culpables i amaga els veritables factors que degraden la convivència.”

Un altre bisbe, en aquest cas el de Lleida, Daniel Palau, va publicar l’agost passat la carta “Els pressaguers ploren”, per la primera mort per cop de calor d’un temporer, Gheorghe Vranciu, amb 61 anys i que dues hores després d’avisar que no es trobava bé va morir estès al terra d’un camp de préssecs d’Alcarràs [la darrera campanya de la fruita ha deixat tres morts, dos per cops de calor i un per un accident amb maquinària]: “Tots som persones, temporers i pagesos; treballadors i empresaris, vinguem d’on vinguem. Però és que això no va de procedències, això va de no permetre que mai avanci la deshumanització en cap àmbit de la nostra vida”, demanava el bisbe Palau.

Però enmig d’aquesta fúria, també hi ha una part de la societat empàtica, solidària, silent, que mira de practicar l’“amistat social” de què parlava el papa Francesc a *Fratelli tutti*. “La població migrada s’ha integrat majoritàriament dins de les classes populars natives, compartint barris, serveis socials i espais vitals,

XABIER GÓMEZ
“El que genera malestar no són les persones migrades, sinó les bosses de pobresa i desigualtat que concentrem en barris i ciutats”

LLIBERT REXACH
“Parlem de com alguns grups monopolitzen l’odi al diferent i al nouvingut, però cada cop hi ha més gent sensible, acollidora, que s’implica, que té una relació normal i pròxima”

L'ACOLLIDA ALS TEMPORERS DE LA FRUITA

A Lleida arriben cada any entre 25.000 i 30.000 persones per treballar uns tres mesos, la majoria són migrants i fa poc que tenen la regularització administrativa. “L'impacte d'aquestes persones en pobles és molt important. Són persones que estan de pas i l'Administració pública i les entitats socials tenim poques eines per fer una missió integradora. Però no hem d'oblidar que quan venen aquí són veïns i veïnes com nosaltres i veiem, en canvi, una

segregació espacial molt bèstia als carrers”, constata Llibert Rexach, membre de la Plataforma Fruita amb Justícia Social. Tot i que “molts cops parlem de com alguns grups monopolitzen l'odi al diferent i al nouvingut, cada cop hi ha més gent sensible, acollidora, que s'implica, que té una relació normal i pròxima...”.

Precisament, aquesta entitat va néixer fa onze anys, pràcticament “de casualitat”, admet Rexach, una matinada en què l'Ajuntament de Lleida volia desallotjar uns temporers que dormien en una plaça. “Ens vam aplegar gent solidària preocu-

pada per aquests temes. La nostra perspectiva era que l'arribada de temporers s'analitzava des del punt de vista econòmic/utilitarista o de l'emergència humanitària i això no podia seguir separat. Si tenim un model econòmic que genera riquesa, la gent que hi treballa ha de poder viure”, argumenta.

Des de la Plataforma el juliol passat van presentar l'informe anual sobre vulneracions de drets durant la campanya de la fruita 2024, amb 107 acompanyaments individuals i només set denúncies interposades: “Aquest gran decalatge és degut a la

Ajuntament de Barcelona. Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat

Yolanda Akpoli a la Festa de l'Associa't 2024, en un taller de reciclatge tèxtil.

por, la falta d'arrelament, el desco-neixement de com van els processos administratius i el funcionament dels propis processos", relata Rexach. Un altre focus de la Plataforma és el de l'allotjament d'aquests treballadors: "L'allotjament estrella és un pavel·ló firal a Lleida on encabeixen hamques, com si fos una emergència d'un incendi. I també hem vist que el primer ajuntament que va intentar crear un alberg públic per a aquestes persones va rebre manifestacions de queixa i una onada en contra dels veïns. Per tant, cal fer un treball previ", constata Rexach.

Des de la Plataforma posen en qüestió el model de l'agroindústria que explota intensivament la terra i motiva aquesta necessitat de mà d'obra barata: "Tenim problemes amb la gran indústria que elimina els petits pagesos. Marquen els preus per sota del que costa produir la fruita, el pagès és víctima i la terra s'està concentrant en poques mans", lamenta Rexach.

ELS CERCLES DE SILENCI

El segon dimecres de cada mes, si aneu a la plaça de la Vila de Sant Feliu de Llobregat de les 7 a les 7.30 del vespre podreu trobar diverses persones disposades en circumferència, una pancarta que hi diu "Cercle de silenci per les persones migrades i refugiades" i tot tipus d'espelmes. Els Cercles de silenci van néixer a França l'any 2008 com un gest en positiu davant la realitat de les migracions i el rebuig que genera en una part de la societat i és una de les propostes que surten al document *Comunitats acollidores i missioneres*: "El que no podem fer és mirar cap a una altra banda o dir que marxin. No, ja són aquí. Per tant, hem de fer present a la població que és una realitat que existeix i a la qual hem de donar respostes", sosté Manu Andueza, teòleg i psicopedagog, professor de Secundària i impulsor de la iniciativa. I afegeix: "A més, nosaltres com a comunitat cristiana i seguint la Doctrina Social de l'Església, és evident que el que hem de fer és anar més enllà en relació amb el que deia el papa Francesc: acollir, protegir, sensibilitzar... S'ha de dir la veritat d'aquest tema, perquè hi ha moltes *fake news*."

Aquest pas endavant el va adoptar la comunitat laical Sunday del bisbat de Sant Feliu, amb vuit membres i de la qual Andueza forma part. "Vam començar fa vint anys i vam decidir que ens reuniríem una vegada per setmana per pregar, parlar de la vida i llegir junts l'Evangeli. Molt aviat vam veure que havíem de fer alguna tasca social i després de revisar què necessitava la ciutat i el que podíem oferir, vam decidir obrir un pis per a joves extutelats que vam haver de tancar quan va arribar la pandèmia. Hem obert un altre pis per a joves sense papers, que es troben al carrer i que ningú els vol acollir, perquè el tema de l'habitatge és molt dur",

MANU ANDUEZA
"No podem mirar cap a una altra banda o dir que marxin. No, ja són aquí. Per tant, hem de fer present a la població que és una realitat que existeix i a la qual hem de donar respostes"

YOLANDA AKPOLI
"Les dones migrades tenim també una veu, una experiència i un coneixement a aportar, malgrat que la societat ens invisibilitza"

CASILDO RODRÍGUEZ
"Admiro aquestes dones i homes que deixen la seva família per venir a fer aquesta experiència per guanyar uns diners, són uns valents"

relata. Aquest segon pis ha estat més difícil de trobar per l'ús que li volien donar: "Malgrat això, ho hem aconseguit amb quatre joves que tenen molt bona relació entre ells i a poc a poc se'n van sortint. Volem facilitar el pas perquè aconsegueixin els papers i puguin entrar a treballar, amb la col·laboració de MigraStadium. A partir d'aquí, quan un jove pot sortir-se'n sol, aleshores deixa el pis perquè hi pugui venir una altra persona."

“La comunitat Sunday ja portem més de quinze anys fent això. Qualsevol ho podria fer, també una paròquia. Es tracta de prendre aquest tipus d’iniciativa. L’habitatge és una necessitat molt gran; hauríem d’aconseguir que la gent visqués millor i d’una manera més digna. També hauríem d’ajudar a trobar feina. Per tant, tots aquells que tinguin una petita empresa o un petit negoci, podrien oferir espais perquè hi puguin treballar. Són qüestions que com a Església podem fer”, proposa Andueza.

Precisament, un canvi de mirada és el que proposa el papa Lleó XIV en el missatge “Migrants, missioners d’esperança” que ha elaborat amb motiu de la 111ena Jornada Mundial del Migrant i el Refugiat que s’ha celebrat el 4-5 d’octubre: “Aquesta connexió entre migració i esperança es manifesta clarament en moltes de les experiències migratòries dels nostres dies. Nombrosos migrants, refugiats i desplaçats són testimonis privilegiats de l’esperança viscuda en la quotidianitat, a través de la seva confiança en Déu i la seva resistència a les adversitats. (...) En un món enfosquit per guerres i injustícies, fins i tot allà on tot sembla perdut, els migrants i els refugiats s’erigeixen com a missatgers d’esperança.”

MIGRANTS QUE EMPRENEN

Les persones que es veuen forçades a migrar i arriben a la nostra societat tenen moltes idees i iniciatives al cap que lluiten per portar a terme. Malauradament, sovint topen de cap amb la dura realitat que la Llei d’estrangeria instaura i es veuen obligades a sobreviure fent feines en condicions precàries. En aquest panorama, destaquen iniciatives com la cooperativa Unió Segones Oportunitats, amb seu a Badalona, que és un projecte en funcionament des de fa quatre anys que combina botiga solidària enfocada en la venda de roba, mobles i electrodomèstics de segona mà amb cursos i tallers de costura, estampació i disseny destinats a dones migrants que estan en situació de vulnerabilitat.

Yolanda Akpoli, fundadora d’Unió Segones Oportunitats, va migrar fa quinze anys del seu país, Togo, recalant els primers quatre anys a França i, a continuació, a Espanya: “Vaig migrar amb molts somnis i ganes de fer coses. Canviar de país és canviar el nostre projecte de vida: et preguntes què i qui vull ser, què vull fer i de quina manera. Vaig arribar a Badalona amb nens petits, vídua, sempre acompanyada de dones migrants amb diferents necessitats.

MOSSÈN CASILDO, EL PREVERE COLOMBIÀ QUE ACULL ELS COMPATRIOTES TEMPORERS

Fa uns vint anys que entre 800 i 900 colombians són contractats en origen i venen a les terres de Ponent per recol·lectar la fruita entre els mesos d’abril i octubre. Molts són repetidors, amb 10 o 15 anys venint a les campanyes, i s’allotgen als campaments de Soses, Seròs i Utxesa. “Són petits apartaments on viuen vuit persones, amb cuina i les habitacions per dormir. Fa dos anys que hi han posat aire condicionat, estan dignament”, assenyala Mn. Casildo Rodríguez, rector de la parròquia de Sant Llorenç, de Soses, i quatre poblacions més. Aquest prevere colombià, que fa cinc anys que és a la diòcesi de Lleida i que a finals d’octubre tornarà a la seva diòcesi de Santa Rosa de Osos, porta tot aquest temps acompanyant pastoralment, prestant atenció espiritual i facilitant roba als temporers colombians i una petita part de musulmans. “Sempre m’ha agradat ser molt a prop dels més necessitats, és la meva passió. Admiro aquestes dones i homes que deixen la seva família per venir a fer aquesta experiència per guanyar uns diners, són uns valents. Els dic que estalviïn i a l’Eucaristia miro de baixar l’Evangeli i fer l’homilia en forma dialogada. Un altre aspecte és la convivència entre ells, que no és fàcil. Els demano que tinguin paciència, calma, diàleg, amor i tolerància”, remarca Mn. Casildo.

El bisbe Xabier Gómez va participar en el primer Cercle de silenci que es va convocar a Sant Feliu de Llobregat. A la diòcesi també s’ha creat una Taula d’Interculturalitat i Migracions.

Bisbat de Lleida

El bisbe Daniel Palau va presidir el 13 de setembre una eucaristia a Soses amb la comunitat colombiana, que està prou ben integrada a la parròquia. "La gent de Soses els accepten i reconeixen que sense el seu treball no pot viure la gent d'aquí", indica Mn. Casildo.

Vam decidir ajuntar-nos per crear Unió Segones Oportunitats", recorda. La togolesa es va adonar que per treballar havia de fer feines que no havia fet al seu país, però que "no podia oblidar l'objectiu d'arribar a professionalitzar-me: aprenent català, anant a l'escola d'adults... Les oportunitats i l'acollida o no de la gent no han de ser un impediment per tirar endavant", assegura.

La vivència africana la va ajudar a definir la idea de projecte empresarial: "Des de petita recollia peces de les costureres, cosia ninots, bossetes... El

reciclatge, la comunitat, la intercooperació són sempre presents a l'Àfrica. Així, es tractava d'ajuntar-se amb dones a qui agrada el reciclatge, buscar el local i els suports per al lloguer. Tot això, estudiant al mateix temps. El barri de La Salut Alta on som és el més marginal de la ciutat, amb un poder adquisitiu molt baix, i facilitem roba a 1 euro o 2 euros als autòctons amb molts anys al barri i nouvinguts que arriben amb una maleta, sense roba d'hivern", relata Akpoli.

L'Ateneu Cooperatiu del Barcelonès Nord, dones empresàries de Ca-

talunya o els mateixos veïns són les xarxes de suport que ha trobat Yolanda Akpoli que valora la cooperativa "com un espai necessari per a les dones migrades, on trobar-se i sense sentir-se jutjades". Dels inconvenients, que ha hagut d'anar superant destaca "el tema dels tràmits, és la violència institucional més gran que hi ha i sempre lluitant contra el racisme. Les dones migrades tenim també una veu, una experiència i un coneixement a aportar, malgrat que la societat ens invisibilitza. Hem de lluitar diàriament perquè la nostra veu s'escolti". ■

V

© Vatican Media

VIDA ECLESIAL

Aquesta setmana visitem
l'exposició del **Mil·lenari** de
Montserrat a Roma, assistim
al **Jubileu dels Catequistes**,
parlem amb el **jesuïta**
Antonio Spadaro i recordem
Rafael de Sivatte, s.j.

L'1 d'octubre el Papa va rebre en audiència privada el president de la Generalitat Salvador Illa, acompanyat de l'ambaixadora d'Espanya davant la Santa Seu, Isabel Celaá, i del conseller de Justícia, Ramon Espadaler. Illa era a Roma amb motiu de l'exposició de Mil·lenari de Montserrat.

Fins al 14 d'octubre es pot visitar l'exposició "Montserrat: una contribuzione benedettina nella costruzione dell'Europa"

El Mil·lenari de Montserrat arriba a Roma

MERCÈ ALONSO JUAN-MUNS

Text i fotos
Ciutat del Vaticà

Al centre de Roma, al Palau de la Cancelleria, situat al costat de Campo di Fiori i en un edifici extraterritorial que és propietat de la Santa Seu, trobem l'exposició *Montserrat: una contribuzione benedettina nella costruzione dell'Europa* (Montserrat: una contribució benedictina en la construcció d'Europa). Una mostra que ha anat recorrent diferents punts —en el marc de la celebració del Mil·lenari de la fundació del monestir— fins a arribar a la ciutat italiana i que explica l'essència de Montserrat a partir d'una experiència immersiva.

Divendres 3 d'octubre va ser l'acte d'inauguració. La presentació de l'exposició va anar a càrrec del pare Bernat Julià i Galí, comissari del Mil·lenari de Montserrat, i va comptar amb el discurs del president de la Generalitat de Catalunya, Salvador Illa, i el discurs de l'abat de Montserrat, el pare Manel Gasch i Hurios, tot acompanyat de diferents in-

terpretacions musicals representades per l'Escolania de Montserrat.

En el seu discurs, el president de la Generalitat va fer referència al recorregut que ha anat fent aquesta exposició, especificant que el fet que ara es pugui inaugurar a Roma té quelcom "d'especial", sobretot "en els moments de canvi que estem vivint", en què "la transcendència, la fe i el missatge que ofereix l'exposició ens interpel·len". Illa també va assenyalar quatre dimensions que la mostra transmet al visitant: l'espiritualitat, la vida monàstica, la inculturació i la vida de pau, afegint que "Catalunya no seria el que és sense Montserrat". També va aprofitar per denunciar i demanar la pau a la Franja de Gaza: "Vull aprofitar aquest acte per demanar que s'acabi aquesta barbàrie", va expressar, i va tenir un especial record per l'expedició de la Flotilla: "Que puguin tornar a casa sans i estalvis."

Per la seva part, l'abat de Montserrat, a més a més d'anunciar "l'honor i el privilegi de poder exposar a Roma", cor del catolicisme, va recordar com, per a la comunitat benedictina de Montserrat, "el lloc més proper i familiar, fora de Montserrat, és Roma", un escenari en el qual trobem el Col·legi Benedictí de Sant Anselm, on gran part dels religiosos de l'abadia hi han anat a seguir estudis o a formar-se. Va cloure el seu discurs subratllant la importància de la pau, recordant que "en molts monestirs, trobem a l'entrada o en el lema, la paraula Pau, pax. Rebutjar la violència de tota mena és una exigència

humana, monàstica i cristiana". L'acte inaugural va finalitzar amb el cant de la *Salve Regina* i del *Virolai*, interpretats per l'Escolania.

EXPOSICIÓ IMMERIVA

Enmig de la ciutat de Roma, la mostra és un bocí i un tast de la pau de la vida monàstica i la bellesa natural de Montserrat. Per aconseguir-ho, se serveix de recursos tecnològics que emfasitzen el valor de comunitat per explicar l'essència de Montserrat com a monestir i santuari, partint d'un espai dividit en tres àmbits.

PRIMER ÀMBIT

Vol servir de presentació i té dos espais físics. El primer és un audiovisual

SALVADOR ILLA

"Catalunya no seria el que és sense Montserrat"

L'Escolania va interpretar la "Salve Regina" i el "Virolai" en l'acte inaugural.

que permet situar Montserrat i explicar el que significa a través d'imatges; el segon ofereix una conversa entre passat, present i futur amb sant Benet de Núrsia (fundador de l'orde benedictí i patró d'Europa), l'abat Manel Gasch (actual abat de Montserrat) i un abat de l'any 3025 (que l'espectador podrà situar a qualsevol monestir d'Europa). Mitjançant hologrames, els protagonistes mostren com s'organitza la vida benedictina i com les virtuts que sant Benet va escriure fa 1.500 anys són encara vigents.

SEGON ÀMBIT

En un únic espai físic, 12 testimonis —entre ells sant Ignasi de Loiola o Antoni Gaudí— que han tingut relació amb Montserrat expliquen els seus vin-

Salvador Illa i el pare Manel Gasch van estrenar l'experiència de realitat virtual immersiva.

cles a través de quatre eixos: paisatge, història, cultura i espiritualitat.

TERCER ÀMBIT

També amb dos espais. El primer, amb un missatge audiovisual de ben-vinguda del pare Manel Gasch i Hurios, seguit de sis mòduls que expliquen la realitat del monestir. L'últim espai és la joia de la corona: una experiència de realitat virtual de 360° amb imatges espectaculars de l'abadia de Montserrat. El visitant hi fa un recorregut aeri amb dron pel monestir i la basílica, i entra en espais desconeguts com la biblioteca, el jardí o el refector de la comunitat. Una experiència que permet viure la pau i la serenor de Montserrat tot i estar a quilòmetres de distància. ■

MANEL GASCH

“Rebutjar la violència de tota mena és una exigència humana, monàstica i cristiana”

Isabel Campmany rep de mans del Papa el ministeri laic de catequista

“Els catequistes posen al cor la Paraula de vida”

© Vatican Media

Isabel Campmany va viure la celebració amb una gran emoció.

ÁNGELES CONDE
Ciutat del Vaticà

Més de 20.000 catequistes d'uns 115 països van anar a la Ciutat Eterna per celebrar el seu Jubileu al costat del papa Lleó XIV. Va ser un intens cap de setmana farcit de trobades i moments de pregària, a més del pas per la Porta Santa, l'audiència jubilar del dissabte 27 de setembre i la missa del 28, presidida pel Pontífex.

A l'Eucaristia, van assistir-hi unes 50.000 persones, però per a 39 d'elles va ser una jornada més que inoblidable. Perquè 39 homes i dones de 15 països van rebre el ministeri laic de catequista de mans del papa Lleó XIV. “A la cerimònia de la investidura sents profundament aquesta comunió juntament amb els altres 38 catequistes investits vinguts d'arreu del món, alguns d'ells en terres en les quals ser catequista implica donar la vida literalment.” Així descriu Isabel Campmany Bajona l'emoció

de ser una d'aquestes 39 escollides, en representació de la Conferència Episcopal Tarraconense. Ella pertany a la catedral de Sant Llorenç, de Sant Feliu de Llobregat, i fa més de 50 anys que fa catequesi. Des de l'any 2013, a més, és delegada episcopal de Catequesi a la seva diòcesi.

Però aquest moment especial a la plaça de Sant Pere no va fer que la Isabel s'oblidés dels qui l'han acompanyada al llarg del camí. Així ho explica a *Catalunya Cristiana*: “Enmig de l'emoció recordava que no estava

sola, sinó en representació de tants catequistes de la meua diòcesi. En recordava el rostre i recordava tots els catequistes que ens han precedit i dels quals hem recollit el testimoni; també tantes mares catequistes que durant molts anys hem restat fidels a la nostra vocació de catequista”.

Ara, aquesta ja “àvia catequista” insisteix en una idea que també va esmentar el papa Lleó XIV a l’homilia i és que “la família és el lloc natural on es viu la fe i són els pares els primers catequistes dels seus fills”.

Precisament, el Pontífex va recordar aquesta mateixa idea que “els primers catequistes són els nostres pares, aquells que van parlar amb nosaltres primer i ens van ensenyar a parlar”. “Així com vam aprendre la nostra llengua materna, de la mateixa manera l’anunci de la fe no es pot delegar en d’altres, sinó que es fa allà on vivim, principalment a casa, al voltant de la taula”, va afegir. En l’homilia, Lleó XIV també va elogiar la tasca dels catequistes que amb el seu testimoni han propiciat que la Paraula de Déu arrel·li en tantes persones: “Els catequistes ensenyen, és a dir, deixen un signe interior; quan eduquem en la fe no donem una instrucció, sinó que posem al cor la Paraula de vida, perquè produeixi fruits de vida bona.”

El Sant Pare, a més, va definir el Catecisme com “l’instrument de viatge” que “ens protegeix de l’individualisme i les discòrdies, perquè confirma la fe de tota l’Església catòlica. Cada fidel col·labora en la seva obra pastoral escoltant les preguntes, compartint les proves, servint el desig de justícia i de veritat que resideix en la consciència humana”.

Després de la missa, Lleó XIV va dirigir el res de l’Àngelus, una ocasió en la qual va parlar amb estimació a tots els catequistes, especialment als que havien estat instituïts amb aquest ministeri i també, sobretot, va voler recordar “els que treballen en condicions molt difícils”. ■

“TERMINATOR” I LLEÓ XIV, JUNTS PEL PLANETA

L’acció de l’Església catòlica a favor de la cura de la Creació continua incorporant adhesions insòlites. L’últim a sumar-se als postulats de l’encíclica *Laudato Si’* ha estat l’actor i exgovernador de Califòrnia, Arnold Schwarzenegger. Durant els seus dos mandats, del 2003 al 2011, l’actor i polític republicà va aprovar al seu estat nombroses lleis per reduir l’impacte mediambiental. Schwarzenegger va anar fins a Roma per participar a Castel Gandolfo al costat del papa Lleó XIV en l’esdeveniment *Raising hope for climate change* quan es complien els deu anys de la publicació de l’encíclica del papa Francesc. Per a l’estrella de Hollywood, l’Església té un potencial enorme per promoure la protecció del planeta. De la seva banda, Lleó XIV en la seva intervenció va recordar que cap cristià no pot restar indiferent o resignar-se a la destrucció de la Creació. Va insistir que cal la unitat, tant per defensar el planeta com per treballar per la pau.

ISABEL CAMPMANY

“Enmig de l’emoció recordava que no estava sola, sinó en representació de tants catequistes de la meua diòcesi”

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Una Església que camina amb els migrants

El papa Lleó XIV, en el seu missatge per a la Jornada Mundial del Migrant i del Refugiat, ens convida a contemplar els qui deixen la seva terra com a missioners d’esperança. Ells, amb la seva valentia i tenacitat, són un testimoni heroic d’una fe que hi veu més enllà del que els nostres ulls poden veure-hi i ens recorden que l’Església és un poble en camí, que mai no es tanca en ell mateix.

Aquí es percep l’essència de “l’Església en sortida” que va a l’encontre, en particular dels més fràgils i que encarna el missatge de l’Evangeli amb aquesta frase de Jesús: “Vaig ser foraster i em va acollir.”

Lleó XIV ha subratllat que els migrants i els refugiats recorden a l’Església la seva dimensió pelegrina, perpètuament orientada a assolir la pàtria definitiva, la pàtria celestial. I ha ressaltat que l’Evangeli ens empeny a anar més enllà: a tombar fronteres, a reconèixer en cada migrant un germà o una germana.

Aquesta crida a l’acollida cap a qui creuen fronteres físiques i existencials es pot traduir en gestos concrets, com obrir les portes, escoltar les seves històries, compartir la taula, acompanyar-los en el seu periple. No es tracta només d’oferir coses materials, sinó de caminar plegats, de crear espais de trobada i de reconèixer que també ens porten el do de l’esperança, de la fe, de la força de no rendir-se. El Papa vol que les comunitats cristianes no siguin espectadores, sinó protagonistes de la cura pastoral i social dels qui es veuen obligats a migrar.

LORENA PACHO PEDROCHE

Periodista especialitzada en informació religiosa

El jesuïta va protagonitzar l'onzena edició del dinar-col·loqui Tribuna Joan Carrera

Antonio Spadaro: “Lleó XIV haurà de trobar l'equilibri entre la diplomàcia i la profecia”

Xavier Pete / Flama

Antonio Spadaro a Barcelona el 26 de setembre.

CARME MUNTÉ MARGALEF
Barcelona

“El Papa emprarà les paraules fortes quan ho consideri oportú”

El jesuïta Antonio Spadaro, director durant dotze anys de *La Civiltà Cattolica* i des del gener del 2024 subsecretari del Dicasteri per a la Cultura i l'Educació, va ser el protagonista de l'onzena edició del Tribuna Joan Carrera, un dinar-col·loqui organitzat per un gran nombre d'entitats.

Spadaro va titular la seva conferència *De Francesc a Lleó XIV: la inquietud com a llegat espiritual* i va ser presentat pel també jesuïta Enric Puiggròs, provincial de la Companyia de Jesús a l'Estat espanyol. Els grans titulars d'Antonio Spadaro van arribar sobretot en el col·loqui posterior i en l'entrevista conjunta que va concedir als

periodistes assistents. Va remarcar que “el Papa és avui dia l'únic líder moral d'impacte mundial”. En aquest sentit, la dimensió mundial del nou Pontífex és important, i l'haurà d'afrontar de manera equilibrada. “Haurà de trobar l'equilibri entre diplomàcia i profecia. Quin serà l'equilibri? No ho sabem, però hi està treballant. Hi ha un temps per a les paraules profètiques i un temps per a les paraules diplomàtiques.”

El jesuïta va dir que Lleó XIV “està experimentant la polarització extrema que hi ha en l'Església. Per això, en aquest moment històric, està actuant de manera cauta, amb pas moderat, escoltant molt. És el tarannà que va fer servir a la diòcesi peruana de Chiclayo”.

Segons el director emèrit de *La Civiltà Cattolica*, el cardenal Prevost “té la seva manera d’elaborar les tensions, i també té la seva personalitat, que està molt allunyada de tons encesos i forts. Emprarà les paraules fortes quan ho consideri oportú”.

Pel que fa als viatges apostòlics de Lleó, va reconèixer que no sap quina serà la seva tendència o el seu estil, si bé considera que, a diferència de Francesc, “tindrà més en compte l’opinió de la Secretaria d’Estat”. “El primer que hi ha a la vista és pels 1.700 anys del Concili de Nicea”, va recordar. I encara que no n’hi ha indicis, va dir que un viatge molt interessant, i que Francesc hauria volgut fer, és al Líban. “Penso que pot tenir en ment un viatge als Estats Units. Amb això és diferent de Francesc, que no va anar a l’Argentina, però és que també és molt diferent la relació de Lleó amb els Estats Units que la que tenia Francesc amb l’Argentina.”

En un moment de gran desordre a nivell internacional, en què les institucions multilaterals com l’ONU estan en crisi, Spadaro va posar en relleu el paper de l’Església a l’hora de practicar la cultura de l’encontre, així com el dià-

leg i l’escolta de l’altre: “La narrativa que Lleó està creant és la narrativa de l’encontre, del diàleg multilateral en què tothom s’escolta i tothom parla. Amb la crisi de totes les institucions multilaterals l’Església catòlica és l’única que comunica que la unitat és superior a la diferència. El risc és que el poder polític manipuli les dinàmiques eclesials i assumeixi una narrativa religiosa típica de l’Església. Això és extremament perillós.”

Spadaro, que precisament acaba de presentar un llibre titulat *De Francesco a Leone*, ha remarcat que “qualsevol que observi atentament el magisteri naixent de Lleó XIV notarà que els grans temes del pontificat bergoglià —pau, fraternitat, sinodalitat, preocupació pels últims— tornen amb força i explícitament. Òbviament, tindran els seus propis desenvolupaments originals. L’estil és molt diferent. Francesc va buscar els marges, trencant amb les litúrgies establertes de la comunicació eclesial. Lleó sembla sobri. Esperem les seves decisions de govern i els seus primers documents magisterials.” I, en aquest sentit, ja coneixem el primer document magisterial de Lleó XIV: l’exhor-

tació apostòlica “Dilexi te”, publicada el dijous 9 d’octubre.

Segons Spadaro, “si hi ha una paraula que pot resumir succintament el traspàs del testimoni entre Francesc i Lleó XIV és precisament aquesta paraula: inquietud. Lleó XIV la va utilitzar en les seves primeres paraules com a Pontífex, gairebé com si volgués segellar una profunda continuïtat espiritual amb Francesc, que l’havia recomanat precisament als agustinians”. La inquietud és el cor que no té descans fins que no descansa: “I l’únic descans és Déu.”

L’onzena edició del dinar-col·loqui Tribuna Joan Carrera va aplegar 115 persones al restaurant Pomarada de Barcelona i va comptar amb la presència destacada del bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Xabier Gómez, així com del conseller de Justícia, Ramon Espadaler, i d’Oriol Junqueras, president d’Esquerra Republicana.

La propera edició serà el 26 de febrer amb la intervenció de l’arquebisbe de Tegucigalpa, José Vicente Nácher, valencià i format a Catalunya, president de la Conferència Episcopal d’Hondures. ■

Cadira pujaescales FARRÉ

☎ 93 817 26 81
 ☎ 609 31 45 00
 ✉ info@farre.es
 🌐 www.farre.es

UCA

En memòria de Rafael de Sivatte sj, un doctor al servei del poble

ROGER TORRES
Jesuïta

Malgrat el seu saber bíblic, ell mateix deia que va ser a El Salvador, i al costat de la gent, que va aprendre a llegir la Bíblia

Una de les icones que millor representen l'opció Fe-Justícia, aquesta manera de definir la missió de la Companyia de Jesús en els nostres temps, és la comunitat de màrtirs d'El Salvador. La comunitat de la Universitat Centreamericana José Simeón Cañas (UCA) on residia Ignacio Ellacuría, assassinada el novembre del 1989, encarnava una manera de ser jesuïta. Aquests companys no feien distinció entre allò intel·lectual i allò pastoral, entre l'espiritualitat i l'acció social. Eren els doctors de la universitat i acompanyaven comunitats urbanes i camperoles de base. La seva manera de fer teologia estava amarada de realitat de poble i de poble sofrent. Entre aquests màrtirs no hi és el P. Rafael de Sivatte, perquè els fets no van passar a l'estiu, quan ell feia classes a l'UCA, però fa unes setmanes va ser enterrat amb ells. Perquè el que va fer heroica la comunitat d'Ellacuría no va ser la seva mort, sinó la seva manera de viure.

El 28 d'agost de 2025 Rafa de Sivatte va morir a El Salvador. L'any 89, després de l'assassinat dels màrtirs, no va dubtar a prendre el relleu i continuar la tasca de fer del saber acadèmic un servei per al poble més empobrit. Va

prendre la nacionalitat salvadorena i va ser degà de la Facultat de Teologia de l'UCA. Mai no va deixar d'acompanyar les comunitats de Mont Carmel, Monseñor Romero, San Martín i Apopa. I és que, malgrat el seu saber bíblic, ell mateix deia que va ser a El Salvador, i al costat de la gent, que va aprendre a llegir la Bíblia. Va assumir també la tasca discreta d'ajudar joves salvadorencs amb beques d'estudis, i va convertir així el "Jardí de les Roses" en una petita comunitat de joves que han pogut construir un futur per a les seves vides i per a les seves comunitats d'origen.

Nascut a Barcelona el 1943, va entrar a la Companyia de Jesús el 1960. Va estudiar Filosofia a Alemanya, Teologia a Roma i es va doctorar a Comillas. Als anys vuitanta va participar en la comunitat rural de Juneda i va ser vicari de la parròquia Sant Ignasi de Lloïola de Lleida. Ha estat docent a l'IREL (Institut de Recerca i Estudis Religiosos de Lleida) i fins al darrer moment ha mantingut el lligam amb les terres de Lleida. Silenciós i tímid, ha estat un testimoni de l'anomenada Teologia de l'Alliberament. Ha encarnat l'objecte dels seus estudis, els profetes, i ha fet així, de la seva vida, un càntic profètic ple d'Esperança i Justícia. ■

TERRASSA

Peregrinació interdiocesana de l'Hospitalitat de Lourdes

Entre els dies 26 i 28 de setembre Mons. Salvador Cristau va presidir la peregrinació interdiocesana de l'Hospitalitat de Lourdes, que agrupa l'arxidiòcesi de Barcelona i les diòcesis de Terrassa i Sant Feliu de Llobregat, al santuari de Lourdes. Va acompanyar els malalts i els seus familiars en tots els actes.

VIC

Obres de la Seu de Manresa al Museu del Prado

El maig del 2026 el Museu Nacional del Prado té previst inaugurar l'exposició temporal *A la manera d'Itàlia*, que aborda la circulació artística a la Mediterrània occidental i la influència que va exercir el Trecento italià en la configuració de l'art gòtic en l'àmbit hispànic. La Seu de Manresa hi cedirà dues grans obres d'art: el frontal de la Passió, de Geri di Lapi (ca. 1340), i el retaule de Sant Marc i Sant Anià, obra d'Arnau Bassa (ca. 1346).

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Sant Sebastià dels Gorgs ja té carta de benedicció

El monestir romànic de Sant Sebastià dels Gorgs, a Avinyonet del Penedès (Alt Penedès), ha rebut la carta de benedicció del papa Lleó XIV. El document s'ha pogut veure recentment durant la visita guiada que ha organitzat Catalunya Sacra per tal de donar a conèixer aquest monument datat del segle XI i declarat Bé Cultural d'Interès Nacional per la Generalitat l'any 2000.

LLEIDA

Propera beatificació de 169 màrtirs

Lleida acollirà, probablement durant la tardor del 2026, la beatificació de 169 màrtirs de la Guerra Civil, segons que va anunciar el 28 de setembre la directora del secretariat diocesà de les Causes dels Sants, Conxita López, en finalitzar la missa de la festa del beat Francesc Castelló, celebrada a la catedral de Lleida, i presidida pel bisbe Daniel. L'endemà, amb motiu del 89è aniversari del seu afusellament, es va fer l'habitual homenatge al cementiri de Lleida.

SOLSONA

Pelegrinatge diocesà a Roma amb motiu del Jubileu

Del 26 al 29 de setembre va tenir lloc el pelegrinatge diocesà a Roma amb motiu del Jubileu. Un grup d'una trentena de feligresos del bisbat, acompanyats pel bisbe Francesc Conesa i per Mn. Joan Casals, van viure el Jubileu amb goig i il·lusió, travessant les quatre portes santes de Roma i coincidint també amb el Jubileu dels catequistes. El diumenge dia 28 van participar en la missa amb el Sant Pare, a la plaça de Sant Pere.

TORTOSA

Inici dels nous nomenaments al bisbat de Tortosa

Durant els mesos de setembre i octubre, arreu de la diòcesi, es faran efectius els nous nomenaments anunciats pel bisbe de Tortosa. El bisbat de Tortosa expressa el seu agraïment sincer als preveres que han servit les comunitats durant aquests anys i dona la benvinguda als qui ara inicien la seva tasca en noves parròquies i serveis.

TARRAGONA

Inici de la visita pastoral a la Unitat pastoral de Reus

Coincidint amb la festa de la Mare de Déu de Misericòrdia, el dijous dia 25 de setembre l'arquebisbe Joan Planellas va presidir la multitudinària eucaristia que anualment té lloc a la plaça d'aquest santuari i que, enguany, va esdevenir l'inici de la visita pastoral. Durant l'homília l'arquebisbe va recordar que aquesta festa "honora la Mare de Déu, que en la seva tendresa ens és Mare de Misericòrdia".

GIRONA

Celebració del Jubileu de l'Esperança al santuari de la Mare de Déu dels Àngels

El diumenge 28 de setembre, el santuari de la Mare de Déu dels Àngels va acollir la Missa del Jubileu de l'Esperança, presidida pel bisbe. La celebració va comptar amb l'acompanyament musical de Cristina de Ribot (veu) i Ramon Juanmiquel (veu i teclat). En acabar, es va oferir un refrigeri obert a tots els assistents.

URGELL

Festa dels Sants Cosme i Damià a Rialp

Rialp, al Pallars Sobirà, va celebrar, el divendres 26 de setembre, la Festa Patronal dels Sants Cosme i Damià. La celebració religiosa va ser presidida per Mn. Josep M. Mauri, vicari general i delegat de Patrimoni de la diòcesi, i concelebrada per Mn. Joan Pau Esteban, arxipreste del Pallars Sobirà i rector de Sort i Rialp, i per Mn. Andreu Rodríguez, rector d'Esterrí i Llavorsí.

Mònica Martínez Bravo, consellera de Drets Socials i Inclusió de la Generalitat de Catalunya

“La futura llei del sensellarisme és una prioritat absoluta per al govern”

Mònica Martínez Bravo és economista formada al MIT.

MONTSERRAT CREUS
Secretària del GIEC

En el marc de la Setmana per a l'Erradicació de la Pobresa, l'equip redactor d'*Amb veu de dona*, de Càritas Catalunya, té l'honor de conversar amb Mònica Martínez Bravo, consellera de Drets

Socials i Inclusió de la Generalitat de Catalunya. Economista formada al MIT i amb una sòlida trajectòria en polítiques d'ingressos mínims, lidera iniciatives com la finestra única per unificar la Renda Garantida i l'Ingrés Mínim Vital.

La setmana del 13 al 19 d'octubre el tercer sector social de Catalunya dedica una mirada especial a la pobresa, tot aprofitant el Dia Mundial de l'Alimentació i el Dia Internacional per a l'Erradicació de la Pobresa. Des del seu punt de vista, quines són avui les causes principals de la pobresa a Catalunya?

La pobresa a Catalunya és un fenomen complex i multifactorial. Les causes principals són estructurals: la precarietat laboral, l'accés desigual a l'habitatge, la manca d'oportunitats... També hem de tenir en compte l'impacte de les crisis econòmiques i socials acumulades, com la pandèmia o l'augment del cost de la vida. Tot plegat genera una cronificació de la pobresa que afecta especialment infants, joves, famílies monoparentals i persones migrades.

Quins són els factors d'exclusió social més determinants en la societat catalana?

L'exclusió social sovint comença amb la pèrdua d'ingressos, però es consolida amb la manca de xarxa relacional, l'aïllament, la salut mental deteriorada i la desconexió amb el sistema educatiu o laboral. A Catalunya, l'habitatge és també un factor clau: viure en condicions indignes o sense llar és una porta directa a l'exclusió. També ho són les barreres administratives que dificulten l'accés a prestacions, especialment per a persones en situació irregular.

L'accés a l'habitatge digne continua sent un dels grans reptes. Quines iniciatives preveu el Departament per facilitar-lo als col·lectius més vulnerables?

El Govern està treballant en diverses línies. D'una banda, reforcem els ajuts al lloguer per a famílies vulnerables i ampliem la borsa d'habitatge social. De l'altra, impulsem el model "Housing First" per a persones sense llar, que prioritza l'accés immediat a un habitatge estable com a base per a la recuperació personal. També col·laborem amb entitats socials per detectar situacions de risc residencial i actuar preventivament.

La nova llei per a l'erradicació del sensellarisme, que esperem aprovar aviat, serà clau en aquest sentit.

A més, prenem en consideració les recomanacions del Comitè d'Experts per a la Transformació i la Innovació Social (CETIS), que en el seu primer informe proposa incorporar el sobre-

cost de l'habitatge en el disseny de les prestacions socials, especialment en les dirigides a combatre la pobresa infantil. Aquesta perspectiva ens ajuda a avançar cap a un sistema de protecció més just i adaptat a la realitat dels territoris.

En quin moment està la integració de l'Ingrés Mínim Vital (IMV) estatal amb la Renda Garantida de Ciutadania (RGC) de la Generalitat de Catalunya?

És una molt bona notícia que Catalunya gestioni l'IMV. Això ens permetrà integrar-lo amb l'RGC en un únic procediment, simplificant tràmits, evitant duplicitats i creant un veritable sistema de garantia d'ingressos. Estem treballant per desplegar una finestra única que permeti a la ciutadania accedir-hi amb més facilitat. Aquesta integració ens ajudarà a arribar a més persones i a fer més eficient la lluita contra la pobresa severa i infantil. Però dur a terme aquesta integració no és fàcil i sempre he dit que preferim fer-ho bé que no fer-ho ràpid. El calendari que ens fixem per culminar el traspàs és la primavera de l'any vinent.

Amb aquest traspàs volem arribar a un gruix de població que, tot i tenir-hi dret, no ha sol·licitat l'IMV o l'RGC. També ens marquem com a objectiu clau potenciar el complement per a la infància (CAPI), inclòs a l'IMV. Aquesta és una eina estratègica per combatre la pobresa infantil que podria arribar a moltes llars catalanes i suposaria un escut de prevenció i protecció molt valuós per a les famílies.

Quines polítiques específiques s'estan implementant per abordar la pobresa infantil i juvenil?

A banda de desplegar el CAPI i fer que arribi a més famílies, des del Departament que encapçalo hem presentat l'*Estratègia 2025-2030 per a la lluita contra la pobresa infantil*, amb set eixos d'actuació: prestacions, educació, alimentació, salut, habitatge, ocupabilitat i avaluació. El *Pla d'Acció 2025* mobilitza més de 700 milions d'euros i inclou mesures com el reforç de beques menjador, el suport a l'èxit escolar i el lleure educatiu. Volem trencar el cercle intergeneracional de la pobresa i garantir que cap infant quedi enrere.

Combatre la pobresa infantil és una de les prioritats d'aquest Govern i ho volem fer amb garanties i tenint en

compte les millors pràctiques internacionals. Per això el primer informe que vam encarregar al Comitè d'Experts per a la Transformació i la Innovació Social (CETIS) i que vam presentar fa poques setmanes és precisament sobre les prestacions econòmiques contra la pobresa infantil.

Com encaixa la lluita contra la pobresa dins del model de societat que vol construir el seu Departament?

Volem una societat més justa, cohesionada i inclusiva. La lluita contra la pobresa no és només una política sectorial, sinó una aposta de Govern i de país. El nostre model es basa en els drets socials com a pilar de l'estat del benestar, en la corresponsabilitat entre administracions, entitats i ciutadania, i en la innovació social. Apostem per polítiques transformadores, que no només pal·lien sinó que prevenen i empoderen.

"Combatre la pobresa infantil és una de les prioritats d'aquest Govern i ho volem fer amb garanties i tenint en compte les millors pràctiques internacionals"

Quin paper pot fer la Llei del Tercer Sector Social en fase de tramitació parlamentària? Com creu que pot transformar la relació entre l'administració i les entitats socials?

Aquesta llei és fonamental. Reconèixer jurídicament el tercer sector social, regular la seva relació amb l'administració i garantir una via estable de finançament és un pas cap a una col·laboració més madura i estructurada. Les entitats socials són essencials en l'atenció a les persones, i la llei permetrà que siguin part activa en la definició de les polítiques públiques. També reforçarà la transparència, la qualitat i la sostenibilitat del sector.

Hi ha prevista alguna reforma legislativa o impuls normatiu nou en matèria de drets socials durant el proper any?

Sí, estem treballant en diverses iniciatives. A més de la llei del tercer sector i la del sensellarisme, el Parlament ha d'impulsar una reforma de l'RGC per fer-la més accessible i adaptada a les realitats actuals. També estem revisant el model de serveis socials per fer-lo més proactiu, comunitari i centrat en la persona. La digitalització, la simplificació administrativa i la participació ciutadana seran eixos clau.

“Les entitats socials són essencials en l'atenció a les persones, i la llei permetrà que siguin part activa en la definició de les polítiques públiques”

En relació amb la pregunta anterior, valoreu positivament el treball conjunt entre món acadèmic, entitats d'intervenció social i institucions. Creu que aquesta iniciativa podrà concretar-se en una decisió política, a curt termini, que permeti aprovar la “Llei per a la erradicació del sensellarisme”?

Estic convençuda que sí. La proposició de llei ha estat impulsada per una aliança inèdita entre entitats potents com són Càritas, Arrels, Sant Joan de Déu, Assís o Sant'Egidio i el món acadèmic. És una proposta pionera a Europa, que reconeix el dret a un espai residencial digne i incorpora mesures com l'empadronament universal, equips de carrer interdisciplinaris i la prohibició de penalitzar la mendicitat. El suport parlamentari és ampli, i esperem que la llei sigui una realitat ben aviat.

La futura llei del sensellarisme és una prioritat absoluta per al Govern. No estem parlant només d'una norma jurídica, sinó d'un compromís amb la dignitat humana. El sensellarisme no és una situació puntual, és una problemàtica estructural que afecta milers de persones a Catalunya, i cal abordar-la amb rigor, amb urgència i amb una mirada transformadora.

Quina importància dona el Govern a la col·laboració amb entitats d'inspiració cristiana, com Càritas, les parròquies o altres iniciatives solidàries de l'Església?

És una col·laboració imprescindible. Entitats socials com la vostra tenen una presència arrelada al territori, una capacitat d'acollida i una vocació de servei que són exemplars. Càritas, en particular, és un referent en l'atenció integral i en la denúncia de les causes de la pobresa. El Govern reconeix i valora aquesta tasca, i treballem conjuntament en molts àmbits, des de l'habitatge fins a l'acompanyament social.

Finalment, quin missatge voldria fer arribar a la ciutadania, especialment a les comunitats cristianes, en aquest context de la Setmana per l'Erradicació de la Pobresa?

Els demanaria que no deixin d'actuar i de creure en la dignitat de cada persona. La pobresa no és inevitable, és una injustícia que podem combatre si sumem esforços. Tots i totes tenim un paper fonamental en la construcció d'una societat més humana i més fraterna. Junts, podem fer del nostre país on tothom tingui un lloc, una veu i una oportunitat. ■

*La consellera Mònica Martínez Bravo
amb Ramon Tous, vicepresident del
Centre Català de Solidaritat (CECAS), en
la seva visita a la seu d'aquesta entitat.*

LES CURES PAL·LIATIVES

UNA ASSIGNATURA PENDENT

Experts de UIC Barcelona reclamen que es reconeguin com a especialitat mèdica i lamenten les desigualtats entre territoris a l'hora d'accedir-hi

Cada any prop de 200.000 persones moren a Espanya amb patiment sever relacionat amb la salut. Malgrat que en els últims anys a Espanya s'han incrementat els recursos destinats a les cures pal·liatives, l'atenció al final de la vida continua sent una assignatura pendent i hi ha molts malalts que encara avui dia no reben les cures que necessitarien en els seus últims dies.

La manca de professionals sanitaris formats en cures pal·liatives i el fet que no es reconeguin com una

especialitat mèdica són alguns dels obstacles que impedeixen desenvolupar-ne i expandir-ne les unitats, segons explica el codirector de la Càtedra WeCare de UIC Barcelona i cap del Servei de Cures Pal·liatives de l'Institut Català d'Oncologia (ICO), Joaquim Julià.

Per aquest motiu, considera imprescindible "un reconeixement formal i homogeni de l'especialitat, via MIR, que ordeni competències i n'asseguri la qualitat", més enllà dels diplomes d'acreditació en l'Àrea Funcional de Pal·liatius creats el 2023,

que "són totalment insuficients". Julià també lamenta que només 23 de les 53 facultats de Medicina que hi ha a Espanya imparteixin aquesta assignatura específica, "per sota de països com el Regne Unit o França, on és obligatòria". Conscient de la necessitat de formar els futurs professionals sanitaris en aquesta especialitat, UIC Barcelona inclou les cures pal·liatives en el seu pla d'estudis de Medicina, brinda la possibilitat de realitzar les pràctiques clíniques del grau a la clínica Cuides UIC Barcelona, i ofereix un màster

centrat en aquesta especialitat.

Si bé països com Àustria, Suïssa o Suècia tenen més de dos equips per cada 100.000 habitants, Espanya disposa només de 0,96 equips, una dada que la situa en la mitjana europea, però que té un marge de millora gran, segons el director de WeCare. En el cas de Catalunya, Julià assenyala que aplica un model integrat amb atenció domiciliària (PADES) i xarxes específiques, amb equips als hospitals d'aguts i d'atenció intermèdia que afavoreixen la continuïtat de cures entre domicili, hospital i primària. També disposa d'una xarxa d'atenció paliativa pediàtrica (XAPPI), que "s'està ampliant amb nous hospitals de referència".

DESIGUALTATS TERRITORIALS

Tot i els esforços per obrir noves unitats de cures paliatives, les desigualtats a l'hora d'accedir a aquest servei són encara un desafiament per a la salut pública. En aquest sentit, Joaquim Julià assegura: "Les diferències són rellevants no només entre comunitats sinó també entre territoris en criteris d'accés, en la mida dels equips i en l'organització". "Ens trobem que dins d'una mateixa comunitat autònoma pot variar la disponibilitat horària, amb zones d'atenció 24 hores els set dies de setmana i d'altres amb franges més limitades. Cal reduir aquestes bretxes amb estàndards comuns i planificació territorial, així com amb més recursos econòmics", conclou.

CLÍNICA CUIDES UIC BARCELONA, UN REFERENT

Des que va obrir les portes el 2022, la clínica Cuides UIC Barcelona, ubicada al Campus Sant Cugat de la Universitat, s'ha convertit en un referent en atenció integral a les persones al final de la vida. Amb unes instal·lacions confortables i la innovació tecnològica d'un gran hospital, la clínica ha atès des del seu inici més de 500 pacients, la majoria amb malalties oncològiques, amb necessitats d'atenció física, psicològica, social i espiritual. La directora mèdica de la clínica, Natalia de Iriarte, atribueix la bona acollida de Cuides UIC Barcelona "al

fet que acompanyem des del diagnòstic: la intervenció precoç genera confiança, resol complicacions i ajuda a recuperar qualitat de vida. En fases avançades, la cura s'ofereix en un entorn pròxim i confortable, amb atenció clínica professional i un acompanyament que dignifica el pacient en tot el seu procés de ma-

laltia". "Aquest acompanyament és possible gràcies a la interdisciplinarietat, professionalitat i experiència de l'equip, l'acompanyament de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de UIC Barcelona, i la transferència de coneixement de la Càtedra WeCare", afegeix Luz Ortega, gerent de Cuides UIC Barcelona. ■

Podem invocar aquest “pilar”, que simbolitza el “pilar” de la nostra fe plantat a la terra aragonesa en el temps llunyà de l'Església primitiva

La Mare de Déu del Pilar

**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità
de Tarragona i primat

Benvolgudes i benvolguts, les coincidències del calendari fan que caigui en diumenge la festa de la Mare de Déu del Pilar. A la nostra arxidiòcesi hi ha una gran veneració a aquesta advocació mariana, sobretot per la munió d'aragonesos que van emigrar a la nostra terra fa una colla d'anys, d'altres que hi tenen segona residència, o altres que, una vegada jubilats, s'han quedat a viure entre nosaltres. A tots ells, felicitats en aquesta diada!

Es tracta d'una festivitat rica en celebracions pel fet que ostenta el patronatge d'Espanya i de moltes institucions. Podem invocar, per tant, aquest *pilar*, que simbolitza el *pilar* de la nostra fe plantat a la ter-

ra aragonesa en el temps llunyà de l'Església primitiva. Hi ha testimonis ben antics que avalen la tradició devocional de l'aparició de la Verge. Entre ells, ja en el segle IV, ens trobem amb el sarcòfag de santa Engràcia, on hi s'hi pot veure en baix relleu la representació de l'aparició de la Verge a l'apòstol sant Jaume. Més tard, quan l'any 714 els musulmans arriben a Saragossa, hi troben un temple dedicat a la Verge. Però principalment és un manuscrit de l'any 1297, sobre un comentari al llibre de Job de sant Gregori Magne, on trobem el testimoni que Maria, abans de la seva assumpció, hauria arribat a Saragossa i, des d'una columna de jaspi, coneguda popularment com *el Pilar*, hauria consolat l'apòstol Jaume, encoratjant-lo a continuar endavant en la seva tasca evangelitzadora. S'exposa també que, poc més tard, sant Jaume i els set primers conversos de la ciutat edificaren una primitiva capella de tova a la vora del riu Ebre. Aquest valuós manuscrit es custodia a l'Arxiu de la basílica del Pilar.

Aquesta bonica història, plena de fe i devoció a la Verge Maria, posa en relleu el profund significat que Maria té per al poble creient. Maria és signe preclar de la presència de Déu en el món. Ella dona coratge enmig de

les dificultats. De la mateixa manera que, en el pelegrinatge pel desert, l'arca de l'Aliança era el signe de la presència de Déu enmig del poble que els animava a avançar, ara també Maria és l'arca de la nova Aliança, per portar dins el seu si el Crist, Fill de Déu. Ella ens recorda que la fe cristiana no és quelcom del passat, perquè el Crist és vivent enmig nostre.

Maria es converteix d'aquesta manera en *pilar* de l'Església. Al seu voltant va creixent el poble sant de Déu. Ella és també figura del que ha de ser la comunitat eclesial, és a dir, tots nosaltres, els creients. Perquè, com afirma el concili Vaticà II, “la Verge, en efecte, en vida fou el model d'aquell afecte maternal de què han d'estar animats tots els qui col·laboren en la missió apostòlica de l'Església per a la regeneració dels homes” (LG 65).

La fe i l'esperança de la Verge encoratgen els cristians en el seu esforç per edificar dia a dia el Regne de Déu, esdevenint testimonis del seu amor. Ella ens invita a escoltar i acollir la Paraula de Jesús, a avivar la nostra fe i a portar una vida coherent amb l'Evangelí, tot ensenyant-nos què significa ser humils, condició bàsica per viure la vida de Déu.

Ben vostre. ■

Si tots ens atrevíssim a dir “necessito” i “què necessito”, descobriríem que és molt més el que ens uneix que el que ens separa

Necessito

FRA XABIER GÓMEZ

Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

No hi ha res més humà i més diví que saber dir: *necessito*.” Aquesta expressió del papa Lleó XIV ens ajuda a pensar. Vivim envoltats de polaritzacions polítiques, socials i religioses que ho redueixen tot a adversaris a abatre des d’una pretesa superioritat moral. Però, quina és la paraula que gairebé ningú no s’atreveix a pronunciar en públic? Justament aquesta: *necessito*.

Dir *necessito* és reconèixer la pròpia fragilitat i obrir-se a l’altre. Però, la nostra societat sembla avergonyir-se de la dependència mútua. Es premia l’autosuficiència i s’ignora que tots portem dins

necessitats semblants que quan les veiem acomplertes ens ajuden a viure i conviure en pau, però també dimensions interiors que reclamen sentit, identitat, escolta, esperança. Em preocupa que les bregues en política, cultura o religió transmetin la sensació de disconnectar de la realitat i les necessitats bàsiques o profundes de les persones i les comunitats. A l’Església tampoc no estem exempts del perill de parlar massa des de la bombolla, amb receptes prefabricades i tancades que no respecten els processos. Us convido a escoltar el clam d’aquells que no s’atreveixen a dir amb senzillesa: “No necessito ser jutjat sinó escoltat, necessito esperança, necessito ser acompanyat segons les meves circumstàncies cap a una experiència de Déu amor, font d’identitat i de sentit.” El papa Lleó XIV ens anima a una pastoral “que no jutja i acull a tots”.

El papa Francesc ens recordava que “estem perdent la capacitat d’escoltar a qui tenim davant.” Quan la política, la cultura o l’Església viuen d’esquena a aquest crit, es tanquen sobre si mateixes i cauen en el parany de l’endogàmia. I l’endogàmia,

a tots els nivells, és letal: mai no és fecunda ni portadora de vida. Només el contacte amb l’altre, diferent i a vegades incòmode, pot obrir camins de renovació.

Per això, el repte és múltiple. A nivell social, cultural, polític, religiós, ¿no necessitem menys trinxeres i més espais de diàleg? Si tots ens atrevíssim a dir *necessito*, i *què necessito*, descobriríem que és molt més el que ens uneix que el que ens separa. Tots volem el millor per a les pròximes generacions. Per què, doncs, tants joves perceben el futur com una distopia? Potser perquè no veuen adults capaços de confessar la seva necessitat, d’abandonar la màscara de seguretat i de construir junts respostes. Diguem *necessito*, acollim les necessitats reals dels altres i d’un nosaltres cada vegada més gran.

Pot ser que un futur no distòpic depengui de la nostra capacitat d’abraçar cada dia aquesta paraula senzilla i revolucionària: *necessito*, *ens necessitem*. Pronunciem, doncs, l’antídot contra la distopia. Potser si ho assumim amb humilitat, tornarem a ser i sentir-nos humans davant dels altres i divins davant de Déu. ■

CONSULTORI BÍBLIC

Per què la Bíblia parla tant del temple de Jerusalem?

AGUSTÍ BORRELL

Carmelita i biblista

Segons la Bíblia, durant el pelegrinatge pel desert, els israelites vivien en tendes i situaven al centre del campament el tabernacle, el santuari mòbil que contenia l'arca de l'aliança i simbolitzava la presència de Déu. Un cop ja instal·lats a la terra promesa, van voler construir una residència estable per a l'arca i, per tant, per a Déu. Salomó fou el primer que va edificar un temple a Jerusalem, encara que ja David havia tingut el propòsit de fer-ho. Situat sobre el turó de Sió, constituïa un recinte amb aïllament i al centre hi havia el santuari. Aquest temple va ser destruït pels babilonis el 587 aC, i després de l'exili es va construir un segon edifici, més senzill.

Herodes el Gran el va reformar i embellir, però els romans el van arrasar definitivament el 70 dC. El temple era molt més que un edifici: era el cor de la vida religiosa d'Israel, el lloc on se celebraven les festes principals i on s'oferien els sacrificis. Jesús va participar en les celebracions al temple, si bé la seva posició crítica envers els seus responsables i el tipus de culte que s'hi feia van influir en la seva detenció i la seva condemna a mort.

El Nou Testament dona testimoni que a partir de Jesús comença un nou tipus de relació amb Déu. Amb el cristianisme, el concepte de temple va canviar: ja no es tracta d'un lloc físic, sinó d'una relació directa amb Déu. L'apòstol Pau ho resumeix dient que els cristians són "temples de l'Esperit Sant", i l'evangelista Joan afegeix que el veritable culte es fa "en esperit i veritat".

PER A CONSULTES:

redaccio@catalunyacristiana.cat

COMENTARI DE LA PARAULA

Escoltar la Paraula, estimar i lloar Déu, ser agraïts

JAUME BALATEU

Biblista

Il·lustració: Glòria Monés

Dues escenes on Jesús és el protagonista principal. En la primera Jesús és davant de deu leprosos. En la segona, davant d'un de sol. En la primera se'ns diu que Jesús es dirigeix a Jerusalem, on el judaisme és ortodox, passant entre dos territoris, un on el judaisme i el paganisme conviuen, Galilea, i un altre que és heterodox, Samaria. Els samaritans, malgrat el seu origen comú amb els jueus i que creuen en el mateix Déu, són considerats impurs i estrangers pels jueus.

D'entrada, sorprèn que els leprosos visquin en un poblet. Normalment habiten llocs a l'extraradi. Amb tot, sí que mantenen les distàncies amb Jesús per la seva impuresa, "s'aturaren un tros lluny". És significatiu que els leprosos es dirigeixen a Jesús cridant-lo "mestre" (*epistates*), paraula que només fa servir Lluç en tot el Nou Testament. Lluç sempre posa aquest mot en boca dels deixebles per dirigir-se a Jesús com algú que té autoritat. Si aquies posa en boca dels leprosos, Lluç ens està dient que també ells reconeixen l'autoritat de Jesús. La primera escena acaba quan Jesús diu als leprosos: "Aneu a presentar-vos als sacerdots."

A la segona escena, el miracle

es fa realitat: mentre els leprosos van cap al temple, queden guarits. Aquests, però, es comporten igual que els deixebles de Jesús, que per molt que diguin "mestre" a Jesús, no acaben d'entendre què vol dir seguir Jesús i continuen el seu camí cap al temple de Jerusalem. Llevat d'un lepros que no és jueu, sinó samarità. Resulta colpidor que només el lepros d'origen samarità "veu" o "s'adona" que està curat, torna sobre les seves passes per donar les gràcies a Jesús i donar glòria a Déu. La resta de leprosos, jueus de Galilea, també han estat guarits, però no ho "han vist", ni han tornat a Jesús per mostrar el seu agraïment, sinó que han preferit seguir el camí cap al temple de Jerusalem, el lloc de l'ortodòxia, on els sacerdots, els únics que poden dir si una persona és pura o continua en la seva impuresa, verifiquin la seva guarició i tornin a ser admesos al Temple i la societat. Al lepros de Samaria li ha arribat la guarició i la salvació, als altres només la guarició.

Lluç posa l'èmfasi en la salvació que també arriba als més allunyats de l'ortodòxia si escolten la Paraula, estan oberts a l'amor de Déu, el lloen i són agraïts. ■

Diumenge XXVIII de durant l'any

Lectura primera

2Re 5,14-17

Naaman se'n tornà cap a l'home de Déu i confessà que el Senyor és l'únic Déu

Lectura del segon llibre dels Reis

En aquells dies, Naaman de Síria baixà al Jordà i s'hi banyà set vegades, com li havia dit Eliseu, l'home de Déu. La pell se li tornà com la d'una criatura i quedà pur de lepra. Llavors se'n tornà amb tot el seu seguici cap a l'home de Déu, entrà a casa d'ell i, dret al seu davant, li digué: "Ara sé ben bé que, fora d'Israel, no hi ha cap altre Déu enlloc més de la terra. Per favor, accepta un present del teu servidor." Eliseu li digué: "No acceptaré res. T'ho juro per la vida del Senyor, davant del qual estic sempre, a punt per servir-lo." Naaman insistia que admetés el present, però Eliseu s'hi negà. Llavors Naaman digué: "Permetes que el teu servidor carregui dues mules de terra d'aquest país? És que d'ara endavant el teu servidor no oferirà cap holocaust ni cap altra víctima a altres déus, sinó només al Senyor."

Evangelí

Lc 17,11-19

Només aquest estranger ha tornat per donar glòria a Déu?

Lectura de l'evangelí segons sant Lluç

Un dia, Jesús, tot anant a Jerusa-

Salm responsorial

97

Canteu al Senyor un càntic nou: ha fet obres prodigioses, la seva dreta i el seu braç sagrat han sortit victoriosos.

R. El Senyor ha revelat la seva ajuda, i els pobles contemplen la salvació.

El Senyor ha revelat la seva ajuda, i els pobles contemplen la salvació. L'ha mogut l'amor que ell guarda fidelment a la casa d'Israel. *R.*

Tothom ha vist d'un cap a l'altre de la terra la salvació del nostre Déu. Aclameu el Senyor arreu de la terra, esclateu en cants i en crits d'alegria. *R.*

lem, passava entre Samaria i Galilea. Al moment que entrava en un poblet li sortiren deu leprosos, que s'aturaren un tros lluny i cridaren: "Jesús, mestre, apiadeu-vos de nosaltres!" En veure'ls Jesús els digué: "Aneu a presentar-vos als sacerdots."

Mentre hi anaven, quedaren purs de la lepra. Un d'ells, quan s'adonà que estava bo, tornà enre-

Lectura segona

2Tm 2,8-13

Si som constants en les proves també regnarem amb el Crist

Lectura de la segona carta de sant Pau a Timoteu

Estimat, pensa que Jesucrist, del llinatge de David, ha ressuscitat d'entre els morts. Aquesta és la bona nova que jo predico, i per això he de sofrir fins a trobar-me empresonat com si fos un malfactor. Però les presons no poden encadenar la paraula de Déu. Jo ho suporto tot per amor dels elegits, perquè ells també aconsegueixin la salvació i la glòria eterna que Déu ens dona en Jesucrist.

Això que diem és ben cert: Si morim amb ell, també viurem amb ell; si som constants en les proves, també regnarem amb ell; si el neguem, ell també ens negarà; però, com que no pot negar-se ell mateix, ell continua fidel si nosaltres no li som fidels.

Al·leluia

*Doneu gràcies en tot.
Perquè això és el que Déu vol de vosaltres en Jesucrist.*

re donant glòria a Déu amb grans crits, es prosternà als peus de Jesús amb el front fins a terra i li donava gràcies. Era un samarità. Jesús digué: "No eren deu els qui han estat purificats? On són els altres nou? Només aquest estranger ha tornat per donar glòria a Déu?" Llavors li digué: "Aixeca't i ves-te'n. La teva fe t'ha salvat." ■

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

CICLE LITÚRGIC C; FERIA I
TEMPS DE DURANT L'ANY
SALTERI: SETMANA 4

Octubre

12. DIUMENGE

XXVIII Diumenge de durant l'any, Verd. Lectures: 2 Reis 5,14-17 / Salm 97 / 2 Timoteu 2,8-13 / Lluc 17,11-19
SANTORAL: Domnina, vg.; Mare de Déu del Pilar; Rarimi, mr.; Mare de Déu del Remei; Serafí de Monte Granario, rel.

13. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Romans 1,1-7 / Salm 97 / Lluc 11,29-32. A Tarra-gona: **Beats Manuel Borràs, b. i comp. mr.** (MO), Vermell
SANTORAL: Celedònia, vg.; Eduard, rei.

14. DIMARTS

Fèria, Verd. O bé, **Sant Calixt I, p. i mr.** (ML), Vermell. Lectures: Romans 1,16-25 / Salm 18 / Lluc 11,37-41
SANTORAL: Fortunata, vg. i mr.; Just, b.

15. DIMECRES

Santa Teresa de Jesús, vg. i Dra. de l'Es-

glèsia (F), Blanc. Lectures: Siràcida 15,1-6 / Salm 88 / Mateu 11,25-30
SANTORAL: Bru, b.; Tecla, ab.

16. DIJOUS

Fèria, Verd. O bé, **Santa Hedvig, rel.** (ML), Blanc. O bé, **Santa Margarida Maria Alacoque, vg.** (ML), Blanc. Lectures: Romans 3,21-30 / Salm 129 / Lluc 11,47-54
SANTORAL: Bertran, b.; Gal, ab.; Galderic, agricultor

17. DIVENDRES

Sant Ignasi d'Antioquia, b. i mr. (MO), Vermell. Lectures: Romans 4,1-8 / Salm 31 / Lluc 12,1-7
SANTORAL: Exupèria, mr.; Rodolf, mr.

18. DISSABTE

Sant Lluç, evangelista (F), Vermell. Lectures: 2 Timoteu 4,10-17a / Salm 144 / Lluc 10,1-9
SANTORAL: Just, mr.; Trifònia, emp.

El Sant 17 d'octubre

Ignasi d'Antioquia, Pare apostòlic

La tradició diu que Ignasi, nascut en una família pagana, es convertí a la fe cristiana gràcies a la predicació de sant Joan Evangelista. El sant va ser elegit bisbe d'Antioquia, a l'actual Síria (en aquell moment era la tercera metròpoli més gran del món antic) cap a l'any 69, tot succeint sant Evodi i l'apòstol Pere, que havia fundat la comunitat cristiana de la ciutat. Durant el seu episcopat, l'emperador Trajà inicià una dura persecució contra els cristians. Ignasi es negà a renunciar a la seva fe i per això fou enviat a Roma, on havia de ser condemnat. Durant el viatge, tot i patir diverses tortures, va escriure set cartes. Les quatre primeres les redactà a Esmirna: tres d'adreçades a les comunitats d'Efes, Magnèsia i Tral·les, i una quarta a l'Església de

Roma, on demanava que no impedis-sin el seu martiri, que ell considerava una gràcia i una manera de seguir Crist en la seva Passió. Més endavant, a Troada, escriví tres cartes més: a les Esglésies de Filadèlfia i Esmirna, i al bisbe d'aquesta última ciutat, sant Policarp. En elles exhortava a sostenir l'Església d'Antioquia, privada del seu pastor, i donava directrius sobre el servei episcopal. Aquestes cartes són un testimoni únic de la vida de les primeres comunitats cristianes. Ignasi ja parla de la unitat de l'Església, de la missió conjunta de bisbes, preveres i diaques, i de la necessitat de combatre les heretgies. Finalment, l'any 107, Ignasi fou portat al Colosseu de Roma i devorat per les feres durant les celebracions per les victòries de Trajà a Dàcia.

JORDI FONT

Vicepresident de l'Institut de
Litúrgia ad instar Facultatis de
l'AUSP

Aquesta salutació, amb aquest primer formulari, apareix en l'Eucaristia quatre vegades i en llocs clau

“El Senyor sigui amb vosaltres” “I amb el vostre esperit”

La primera salutació de tota celebració litúrgica comença amb “El Senyor sigui amb vosaltres.” I amb la resposta: “I amb el vostre esperit.” O amb alguna de les seves variants inspirades en les cartes de sant Pau (p. ex. 1Te 1,1). Si el qui presideix és un bisbe, saluda així: “La pau sigui amb vosaltres.” I diem: “I amb el vostre esperit.”

Aquest és el primer element clau del ritu d'entrada de tota celebració litúrgica i que comporta tota una comprensió teològica i una eclesiologia rica en contingut. Llàstima que de vegades sentim: “El Senyor sigui amb nosaltres”, i com a resposta: “I amb el nostre esperit.” Aquesta salutació i resposta no mostren el vertader significat teològic. Sant Agustí i sant Joan Crisòstom ens n'expliquen el significat teològic. Sant Agustí, a *Sermó* 229a, explica el diàleg del Prefaci: “El que vosaltres escolteu a l'altar del Senyor: ‘El Senyor sigui amb vosaltres’ ho solem dir quan salutem des de la seu i cada vegada que pronunciem una oració, perquè ens és convenient tenir el Senyor sempre en nosaltres, atès que sense ell res no podem.”

I encara, millor el que escriu sant Joan Crisòstom: “Si no fos per l'Esperit Sant, no hi hauria pastors ni doctors en l'Església, ja que aquests són fets tals per l'Esperit, com diu Pau [cf. Ac 20,28]. Veieu com això també ho fa l'Esperit? Si no fos perquè hi ha l'Esperit en el vostre bisbe, quan fa

poc ha pujat a l'altar al començament de la celebració i us ha donat la pau a tots vosaltres, heu aclamat tots alhora: ‘I amb el vostre esperit.’ Amb aquesta resposta us recordeu a vosaltres mateixos que el qui presideix no podria fer res sense l'Esperit, que és qui realitza el místic sacrifici.”

Aquesta salutació, amb aquest primer formulari, apareix en l'Eucaristia quatre vegades i en llocs clau, teològicament parlant: a l'inici de la celebració, abans de l'Evangelí, en els diàlegs del Prefaci i en el comiat. És un acte ministerial, al servei de la presència de Crist en el seu ministre i en l'assemblea.

Si analitzem els termes un per un, trobem: “El Senyor” és un títol cristològic que al Nou Testament recorda la persona de Crist Ressuscitat. “Sigui”: el celebrant desitja que Crist sigui present a l'assemblea com Crist ho va prometre (cf. Mt 18,20). “Amb vosaltres” fa referència a l'assemblea eclesial. El sacerdot no està inclòs en aquest “vosaltres”, així deixa clara la funció ministerial que fa en nom de Crist, perquè ell representa Crist cap.

“I amb el vostre esperit”: aquí tenim l'altre terme. Que el Senyor estigui en el sacerdot, en la seva part més espiritual per complir bé el seu ministeri, ja que ell també té necessitat de l'oració de tots. Gràcies a l'Esperit aquest home és prevere o bisbe. És el mateix Esperit Sant que va rebre el dia de la seva ordenació i que l'habilita, el fa apte, per presidir la celebració. ■

Set homes de Déu (II)

Agustí Codinach

Els set joves ordenats sacerdots tenen entre 27 i 32 anys.

JOAQUÍN IGLESIAS

Rector de la parròquia de Sant Fèlix

Xavier Campmany. Amb tan sols 27 anys, afirmes amb rotunditat que ser sacerdot és una provocació. És una frase valenta i necessària en una societat adormida i allunyada de Déu. Per provocar, com ho fas tu, cal claredat, llibertat interior i fermesa per sortir dels estereotips, les etiquetes i les ideologies. Provocar és trencar motllos, sortir de la zona de confort i atrevir-se a viure sense por, amb radicalitat evangèlica. Viure ancorat en la certesa que Déu és amor i ho sosté tot dona sentit a cada entrega, cada gest, cada dia. Per això val la pena viure, estimar i donar-ho tot. La nostra petitesa, als ulls de Déu, esdevé fortalesa. El teu “sí”, Xavier, és l’inici d’una bella història d’amor al cor de l’Església.

—Javier Casals. Dius amb senzillesa: “Em sento cridat a celebrar

amb fe viva els sacraments.” Quina afirmació tan bella! Els sacraments són al cor de la vida eclesial i del sacerdoci ministerial. Recordar la seva importància és reconèixer la nostra indigència i la necessitat de la gràcia que Déu ens dona a través d’ells. La unció oferta a un malalt és bàlsam i tendresa. El sacrament de la reconciliació és l’encontre amb un Déu que no trenca, sinó que guareix amb misericòrdia i obre un camí de tornada a la llar... i també al mateix cor. I al centre de tot hi ha l’Eucaristia: t’hi configures amb Crist i Ell esdevé pa viu a través de les teves mans. Com a sacerdot, repartiràs aquell Pa que ens alimenta, que ens uneix, que dona sentit a la nostra fe.

—Santiago Claret. Afirmes amb força que dir “sí” implica un canvi radical, un camí a contra corrent. La teva decisió reflecteix una fe viva, que no té por de trencar amb la cultura dominant del benestar i la comoditat. Has sortit del que està establert, de la rutina, per anar més enllà dels

teus propis límits. Saps que cal lluitar, però no estàs sol. En el camp de batalla, fins i tot en la foscor, Déu és el teu millor aliat. La pregària serà la teva brúixola. Ella sosté, purifica, orienta. En la intimitat amb Déu creixeràs i des d’aquesta complicitat amb Ell vindrà la teva força. Aquesta és la clau de tota fecunditat apostòlica.

—David Lucena. El teu “sí” és un acte de llibertat profunda: has posat Déu per damunt de tot. Ho expresses des d’una mística serena, madura i realista. Descobrir el que és essencial ens canvia la vida. Allò prioritari —el que té un valor absolut— il·lumina el camí. Sí, Déu omple el cor i ens dona valor per llançar-nos, no al buit, sinó a les seves mans. Quan una persona salta amb la certesa que forma part d’un projecte volgut per Déu, mai no està perdut. Déu és la font de l’autèntica alegria, i tu, David, estàs cridat a comunicar-la. Com va dir sant Pau: “Per Crist m’he avingut a perdre-ho tot i a considerar-ho escòria, a canvi de guanyar-lo a ell.” ■

Cartes

Deixar córrer la barca...

“Deixaré córrer la barca.” Aquesta és una frase que va dir un gran sant que va contribuir a la reforma de l'Església del segle XVI. Estava convençut que la reforma era indispensable, atès que si l'Església no hagués perdut el rumb, les tesis de Luter no haurien estat necessàries. Però també deia aquest sant que, per reformar l'Església, primer ens hem de reformar nosaltres.

Durant els darrers quatre mesos, veient els diferents mitjans de comunicació que fan Església, hem pogut veure el neguit i un fals sentiment d'esperança mal entesa del sector més conservador entorn al futur de l'Església del papa Lleó XIV, sense estalviar crítiques i fins i tot insults al difunt papa Francesc.

Ara una periodista nord-americana ha fet dues entrevistes, condensades en un llibre, al nouvingut bisbe de Roma i resulta que el Sant Pare posa ben al centre del futur de l'Església tot allò que el papa Francesc va iniciar. A partir de la sinodalitat (“caminar junts”) és quan podem entendre que aquesta reforma, iniciada fa dotze anys, no té aturada.

Sap greu veure que aquells que ara ja comencen a criticar Lleó XIV —sembla que l'evidència no els va bé— és que no acaben d'entendre res. I no ho entenen perquè són incapaçs, primer, de reformar-se ells i, segon, de fer-ho no sols pensant en ells, sinó en el proïsme.

Deixar córrer la barca és un clam a la confiança en Déu i precisament és el que cal si volem una Església per a tots, tots, tots..., una Església que torna a Jesús...

CLIMENT GARAU OLIVER

Reportatge sensacional

En el número 2391 de *Catalunya Cristiana* hi ha un reportatge sensacional del periodista Joan Andreu Parra titulat *Memòries que són una acció de gràcies*. En l'escrit es fa referència, entre d'altres, al sacerdot Josep-Ignasi Saranyana i al seu llibre autobiogràfic *Creure i mirar d'entendre. Memòries d'un historiador de la filosofia i la teologia*, editat per Publicacions de l'Abadia de Montserrat l'any 2024. Tinc el llibre i he de dir que és una meravella.

JAUME ESTRUCH

PODEU ENVIAR LES CARTES A:
redaccio@catalunyacristiana.cat

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

Dr. Rafael Solanas Anglada

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 20 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

POSTALS DES D'ANDALUSIA

Trobades jubilar

Les diòcesis andaluses viuen trobades jubilar. El 4 d'octubre, jornada històrica a la diòcesi de Còrdova amb la celebració de la Trobada Jubilar Diocesana, tot un esdeveniment de fe, reflexió i celebració. El matí es va dedicar a una trobada sinodal, en la qual van participar unes sis-centes persones, representants de totes les realitats eclesials de la diòcesi, distribuïdes en trenta grups de reflexió i anàlisi, abordant qüestions clau per a la vida de l'Església local com la transmissió de la fe, l'educació, el paper dels joves, la implicació en la vida pública, la caritat i l'acció social, recollint conclusions que es posarien en comú a l'assemblea final.

A la tarda, la processó solemne eucarística des de la parròquia del Beat Àlvar de Còrdova fins a la plaça de braus, on es van aplegar prop de set mil persones per rebre Jesús Sagramentat i participar en un moment d'adoració i benedicció, seguit de l'Eucaristia que va presidir el bisbe de Còrdova, Jesús Fernández, i animada per l'orquestra i cor de la catedral. La jornada va concloure amb un festival de música catòlica.

Aquesta trobada va constituir una ocasió privilegiada per viure la fe en comunitat, exercir la misericòrdia a través del perdó i el servei als més necessitats, renovar la crida personal de cada cristià en la seva vocació i missió en la vida. No és fàcil aquesta hora de la història, colpejada per guerres i enfrontaments dramàtics. L'Any Jubilar pretén “despertar” les consciències lliures perquè aportin solucions de diàleg i de consens que aconseguixin una pau estable. Serà aquesta bona disposició de tothom la que faci possible l'entesa.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Francesc i Lleó, el mateix camí sinodal

JUAN VICENTE BOO

Escriptor

Antic corresponsal del diari
"ABC" al Vaticà

Tot i que la continuïtat en el que és essencial és la norma en cada relleu de Papa, cada Pontífex posa, lògicament, l'accent en els aspectes que considera prioritaris durant el seu mandat.

El llegat de Francesc, que va pitjar a fons l'accelerador en el "retorn a les fonts" (*ressourcement*) indicat pel Concili Vaticà II, inclou en lloc destacat la sinodalitat. Les "fonts" són, evidentment, els Evangelis, on podem trobar moltes converses de Jesús amb persones entusiastes, tímbujants o obertament hostils pels camins de Galilea i Judea.

"Caminar junts" és el que fa Jesús ressuscitat en sumar-se a la conversa amb dos deixebles abatuts i decebuts que tornen tristos a casa seva a Emmaús. Tot i que les seves opinions sobre la resurrecció eren errònies, i es negaven a creure el testimoni de les dones, el caminant anònim els escolta amb paciència, sense interrompre'ls, fins que comença a explicar-los "en totes les Escripures el que es referia a ell". El papa Francesc presentava aquest episodi com a exemple de sinodalitat.

Fins i tot així, ningú no podia estar segur que el seu successor mantingués una línia que encara els costa d'acceptar a algunes persones, sobretot en ambients afectats de clericalisme. Lleó XIV, nouvingut, va aclarir els dubtes tot just abocar-se al balcó de la basílica de Sant Pere, tot agraïnt "a tots els germans cardenals que m'han elegit perquè sigui Successor de Pere i caminar juntament amb vosaltres", i manifestant-vos "a tots vosaltres, germans i germanes de Roma, d'Itàlia, d'arreu del món: volem ser una Església sinodal, una Església que camina, una Esglé-

sia que cerca sempre la pau, que cerca sempre la caritat, que cerca sempre especialment estar a prop d'aquells que pateixen".

Dos dies després ho reiterava en una trobada amb els cardenals i ho repetia al mes següent en la seva visita a la seu de la secretaria general del Sínode de Bisbes, situada a la Via de la Conciliació: "Em sembla que l'herència que Francesc ens ha deixat és sobretot aquesta: que la sinodalitat és un estil, una actitud que ens ajuda a ser Església, promovent autèntiques experiències de participació i comunió."

La mateixa idea l'ha repetida en trobades ecumèniques i, més recentment, a l'entrevista concedida a Elise Ann Allen per a la seva primera biografia, *León XIV. Ciudadano del mundo. Misionero del siglo XXI*, publicada en primer lloc al Perú i en espanyol —tot i que ha estat escrita en anglès— com a manifestació d'afecte a aquell país.

En la conversa amb la periodista nord-americana, el Papa reconeix que "algunes persones s'han sentit amenaçades. De vegades, els bisbes o els sacerdots poden sentir que 'la sinodalitat em predrà autoritat'. No és això la sinodalitat, i potser la idea que tenen del que és la seva autoritat està una mica desenfocada, equivocada".

Darrere d'aquesta delicada correcció a alguns dels seus germans en el sacerdoci i l'episcopat, Lleó XIV insisteix que "la sinodalitat és una forma de descriure com podem unir-nos, ser una comunitat i cercar la comunió com a Església, per esdevenir una Església que tingui com a enfocament principal no una jerarquia institucional, sinó més aviat un sentit de 'nosaltres junts', 'la nostra Església'".

"Cada Pontífex posa l'accent en els aspectes que considera prioritaris durant el seu mandat"

Segons Lleó XIV, “junts busquem la manera de créixer i de caminar units com a Església”.

Naturalment, sense que hi hagi confusió de papers sinó “cada persona amb la seva pròpia vocació: sacerdots, laics, bisbes, missioners, famílies. Cadascú hi ha de desenvolupar un paper i hi ha de contribuir amb alguna cosa, i junts busquem la manera de créixer i de caminar plegats com a Església”.

Per a sorpresa dels lectors, el Papa va més enllà de l'horitzó dels cristians, i afegeix amb tota claredat: “És una actitud que crec que pot ensenyar molt al món d'avui. Fa un moment parlàvem de la polarització. Penso que això és una mena d'antídot. Una manera de tractar alguns dels reptes més grans que tenim en el món actual. Si escoltéssim l'Evangeli, si hi reflexionéssim, i si ens esforcéssim per caminar plegats, escoltant-nos els uns als altres, tractant de descobrir el que Déu ens està dient avui, hi podríem guanyar molt.”

Perquè ningú no se senti enganyat o es deixi dominar per temors sense fonament, Lleó XIV matisa que “no es tracta d'intentar transformar l'Església en una mena de govern democràtic (...). Es tracta més aviat de respectar, d'entendre la vida de l'Església pel que és i dir: ‘Ho hem de fer junts.’ Això ofereix una gran oportunitat per a l'Església, perquè es relacioni amb la resta del món. Des del temps del Concili Vaticà II, això ha estat rellevant, i encara queda molt per fer”.

El camí que reafirma Lleó XIV està ben clar. I tant el seu perfil d'espor-

tista com el seu tarannà metòdic ajudaran tots els cristians a mantenir un pas alegre en aquest “caminar plegats” sota el guiatge de l'Esperit Sant i amb l'ajuda de Maria, Mare del Bon

Consell, als quals el Papa doblement americà —per la seva nacionalitat estatunidenca i peruana— invoca contínuament en públic des d'aquella tarda del 8 de maig. ■

Projecte
Endavant mares
Per una maternitat positiva i feliç

38 anys al costat de la maternitat vulnerable

Ajudem i oferim suport humà a la dona durant tot l'embaràs i el primer any del nadó

ES76 2100 0541 86 0200123371

bizum01859

www.fundacioprovida.org

@endavantmares

Col·labora!

Setanta-cinc anys de vida d'“El Ciervo”

Exposició sobre aquesta publicació arrelada en l'humanisme cristià

A la mostra hi són presents totes les portades de la revista.

MAC
Barcelona

Fins al 18 de gener del 2026 es pot visitar al Palau Robert de Barcelona l'exposició "*El Ciervo*". 75 anys de cultura i pensament lliure. El propòsit primordial és commemorar els setanta-cinc anys d'*El Ciervo*, revista bimensual de pensament i cultura fundada a Barcelona el 1951, que ha estat, des dels seus inicis, un espai de llibertat, debat i reflexió.

Nascuda en ple franquisme, aquesta publicació va obrir camí amb una veu pròpia, independent i compromesa amb valors com el diàleg, la justícia i la democràcia. Al llarg de les dècades, *El Ciervo* ha acollit col·laboradors de diversos àmbits i ideologies, construint una comunitat oberta i plural al voltant de la religió, la cultura, la política, la ciència i les grans qüestions humanes.

Comissariada per Sergi Álvarez, professor universitari i investigador en art contemporani, la mostra és una iniciativa conjunta de la revista —degana de les publicacions culturals a Catalunya i a Espanya— i la Direcció General de Difusió de la

Generalitat de Catalunya. “Ha estat una capçalera de referència per donar veu a diverses temàtiques (defensa dels drets humans, del pacifisme, de la llibertat d’expressió...) des de la visió de l’humanisme cristià”, va dir el comissari als mitjans de comunicació, minuts abans de la inauguració oficial de l’exposició.

La mostra recorre moments clau de la seva trajectòria i posa en valor el patrimoni documental —totes les portades hi són presents— que ha acumulat durant aquests setanta-cinc anys. *El Ciervo* es defineix com “una manera reposada de mirar el món amb esperit crític sense acritud i amb voluntat de comprendre els altres”. Des del seu naixement, ha fet de l’humor gràfic una part essencial de la seva identitat.

Sempre ha estat un testimoni viu de l'evolució sociocultural del país, una revista “feta per catalans que pensen en francès i escriuen en castellà”. Una vocació reivindicativa que va connectar amb l'esperit renovador del Concili Vaticà II.

El director d'*El Ciervo*, Jaume Boix, escriu a l'editorial del número 813, corresponent als mesos de setembre i octubre, que "el 75è aniversari d'una publicació cultural és un esdeveniment que no s'escau cada dos per tres, és una raresa i és una fita". I reflexiona sobre el passat i el futur: "Haver arribat als 75 anys mereixia també una mirada a la història. La devem als qui han fet possible que aquesta revista miraculosa porti tres quarts de segle plena de vida."

La revista ha estat una plataforma construïda al voltant de les relacions humanes i intel·lectuals. En algunes de les vitrines de l'exposició s'hi poden veure cartes (a mà o mecanografiades) de personalitats de la literatura, la teologia o la filosofia, com Miguel Delibes, José Agustín Goytisolo, Gerardo Diego, Jorge Guillén, Hans Küng, el bisbe Pere Casaldàliga o José Luis L. Aranguren. ■

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Augmenten els problemes de salut mental a casa nostra

Flickr / Ryan Melaugh

Hi ha un increment alarmant de casos d'ansietat i depressió en la població juvenil.

MN. FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

M'he trobat amb aquesta notícia que crec que us interessarà saber i agraireu que us en parli. Els trastorns de salut mental dels catalans d'entre 14 i 24 anys s'han duplicat en el període 2008-2022, segons càlculs d'un estudi fet per l'Institut d'Investigació en Atenció Primària, que també destaca un increment alarmant en casos d'ansietat, depressió, dèficits d'atenció... A més, s'ha vist que l'ús

de fàrmacs antidepressius en menors de 15 anys s'ha disparat un 250% en només tres anys. Una altra dada important és que l'any passat a Catalunya es van registrar 192.526 baixes laborals per salut mental. Oi que tot això fa pensar?

I pel que fa a l'Estat en conjunt, tenim també que el Ministeri de Sanitat ens informa que els trastorns d'ansietat a les consultes en atenció primària s'han incrementat en un 72%, les d'insomni en un 65% i les de depressió en un 22%. Podem afegir-hi encara que un altre estudi, fet per un Institut de recerca, ha constatat per primer cop l'augment de conductes suïcides, és a dir, intents de llevar-se la vida.

Què ens diu tot això? Que ens hem de posar en guàrdia i tenir present el problema. També cal dir que els ser-

veis de salut mental han de comptar amb l'ajuda de l'Estat, i que aquest faciliti més recursos adequats a la magnitud del problema. Parlant de Catalunya, hi ha uns 9,5 psicòlegs per 100.000 habitants i, a escala estatal, només n'hi ha 6, mentre que la mitjana europea és de 18 per 100.000. Però el que recomana l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE) és que hi hagi 24 psicòlegs per cada 100.000 habitants.

Els experts ens recomanen sobretot que hi hagi més especialistes en salut mental als centres d'atenció primària (els CAP), ja que són la porta d'entrada per a moltes persones al sistema sanitari. Nosaltres direm que cal que es conegui el problema i que hi oferirem la nostra ajuda en el que ens sigui possible. ■

TRADICIONS REMEIERES

La ceba

Flickr / Forest and Kim Starr

La ceba gaudeix de notables virtuts terapèutiques.

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**

Arxiver dels Caputxins

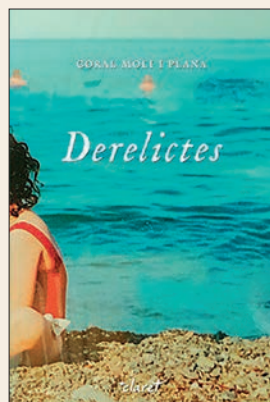
La ceba (llat., *Allium cepa*; cast., *cebolla*) és una de les hortalisses més sanitives i de més antiga tradició a l'Occident que, juntament amb l'all, vingué de l'Àsia Central. La ceba ja fou conreada per egipcis, grecs i romans. Des de molt antic és un ingredient essencial d'un nombre considerable de plats i receptes de cuina. Alhora la ceba gaudeix de notables virtuts terapèutiques, especialment emprada com a hipotensor i com a antidiabètic i, àdhuc, contra la gota i les afeccions gripals. Recentment, s'ha estudiat la capacitat estimulant del suc de ceba en l'activitat digestiva dels budells.

D'un olor i un gust picant, l'ús de la ceba en la medicina popular ha resultat d'especial utilitat per comba-

tre els estats gripals i la bronquitis.

L'any 1751 fra Jacint de Sarrià escriví sobre les virtuts guaridores de la ceba, assenyalant que "lo such aplicat ab mel és bo contra la flaqueza de la vista, y la aigua que ix de ellas fa tornar los cabells en aquells que los caygueran per causa de la tiña, prò menjadas ab abundància engendren [h]umors dolents y donan mal de cap" i que "menjada ab molta abundor y durant un temps llarch guareix la hidropesia" (BHC, *De algunas herbas*, f. 146).

En la tradició hortícola dels caputxins, i a propòsit del conreu de la ceba, els frares escriviren que les cebes no s'han de plantar massa fondes. D'ací a quinze dies us parlaré, si Déu vol, de les nombroses varietats i propietats remeieres de la col. ■

CORAL MOLI I PLANA*Derelictes*

Editorial Claret, 2025, 68 pàg.

Novel·la poètica que recorre la fragilitat humana a través del personatge de Cel, una jove ferida que troba refugi en una masia plena de records, dol i memòria. Un cant a la vida, a la natura i a la saviesa silenciosa de la vellesa.

Llibres més venuts el mes de SETEMBRE

+claret

FRANCESC TORRALBA*La paraula que em sosté*
Ara Llibres**CARLES COMAS GIRALT***Creure en Déu?*
Editorial Claret**JOAN DE LA CREU (edició i traducció de PERE LLUÍS FONT)***Poemes essencials* / Editorial Fragmenta

01

02

03

ALICE BIANCHI*Desconocidas*

Editorial Paulinas, 2025, 176 pàg.

Les històries bíbliques han de ser explicades sovint, així poden redescobrir-se moltes figures femenines, ocultes entre línies. La teòloga Alice Bianchi en relata algunes perquè romanguin vives en la cultura i en la fe.

VERÓNICA B. GÓMEZ-PABLOS i VERÓNICA NISTAL ANTA*Aulas sin barreras*

Editorial Narcea, 2025, 174 pàg.

Una educació inclusiva és assolible. Les eines digitals es poden convertir en recursos efectius per fer caure barreres i obrir nous camins, tot promovent la diversitat i l'equitat.

RICHARD FLANAGAN*La pregunta 7*

Edicions del Periscopi, 2025, 296 pàg.

L'historiador i director de cinema Richard Flanagan ha escrit una carta d'amor als seus pares i a la seva illa natal, Tasmània, alhora que mostra com un seguit de casualitats pot convertir-se en el relat de la nostra existència.

CRÍTICA DE TEATRE

Una paràbola sobre els mals que assetgen el món

ANDREU SOTORRA

andreusotorra@gmail.com

Què té *El Mestre i Margarita* que encaterina directors de diverses generacions? Segurament el misteri que amaga, la seva complexitat, el seu desvergonyiment, el seu surrealisme, la seva mirada a dos mil anys enrere amb Jesús i Ponç Pilat, la juguesca amb el Diable que posa els peus al Moscou dels anys trenta per fer les seves trapperies, i la relació entre el Mestre i la seva amant, Margarita.

Tres plans que la versió d'Àlex Rigola fon en un de sol, amb una plataforma mòbil central, un sofà a banda i banda, una escenografia minimalista i tres xiprers, a més d'alguns efectes de lluentons i purpurina, micros, banda sonora contemporània i l'ús multidisciplinari per a so i llum de les portalades laterals de la sala gran de Montjuïc. Disposició d'espectadors a dues bandes.

Però qui mana és el discurs, un discurs que Àlex Rigola ha reduït centrant-se en els moments més evidents de la novel·la de Mikhaïl Bulgàkov: l'arrencada, quan el diable apareix al parc de Moscou i es posa en la conversa que tenen dos dels primers personatges, en Berlioz i el Sense Sostre; les escenes que trans-

porten a la novel·la del Mestre sobre Ponç Pilat; i la relació que semblava impossible, si no fos pels poders del Diable, del Mestre amb la seva amant, Margarita.

Àlex Rigola mou uns divuit personatges en un paisatge on la vida i la mort, la guerra i la pau, la construcció i la destrucció ressonen avui com una paràbola sobre els mals que assetgen el món. El muntatge compta amb un repartiment que encapçala amb una gran força l'actor Francesc Garrido en el paper de Woland (el Diable), artífex de la màgia negra que diu que domi-

na i protagonista de l'espectacle dins l'espectacle. L'actor Nao Albet i l'actriu Laia Manzanares són la parella que dóna raó al títol. Ell, el Mestre, en el seu estat de personatge emmalaltit, perseguit i censurat pel règim. Ella, Margarita, des de la candidesa a la caiguda als inferns. Enigmàtic el paper de l'actriu Carlota Olcina, amagada darrere el seu maquillatge i riure agut. Els estímuls visuals i sonors configuren una representació dinàmica i plena de matisos que es gronxa entre el classicisme dramaturgic i els registres escènics contemporanis. ■

Una de les escenes surrealistes de la versió de l'obra "El Mestre i Margarita" al Teatre Lliure.

AMB BON HUMOR

"EL MESTRE I MARGARITA",

de Mikhaïl A. Bulgàkov

Versió d'Àlex Rigola. Traducció de

la novel·la: Xènia Dyakonova

INTÈRPRETS: Nao Albet, Frank

Capdet, Nil Cardoner, Biel Duran,

Jordi Figueras, Francesc Garrido,

Miranda Gas, Roger Julià, Laia

Manzanares, Sandra Monclús,

Carlota Olcina, Jordi Rico, Carles

Roig, Xavi Sáez

DIRECCIÓ: Àlex Rigola

Sala Fabià Puigserver, Teatre Lliure

Montjuïc de Barcelona

Fins al 25 d'octubre

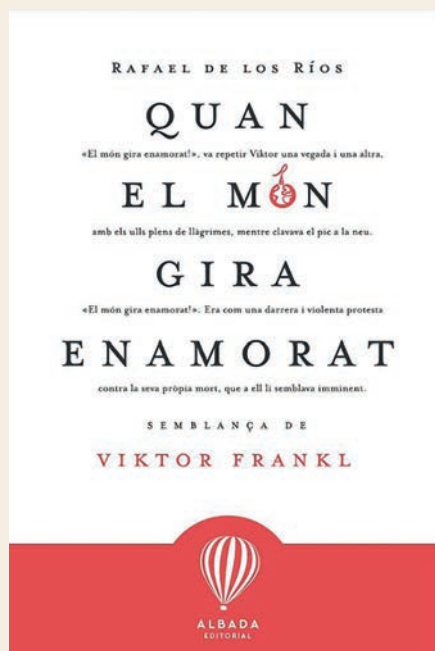
CRÍTICA LITERÀRIA

La força de l'amor davant del dolor

LLUCIÀ POU

Historiador i teòleg

RAFAEL DE LOS RÍOS

Quan el món gira enamorat

Editorial Albada, 2024, 216 pàg.

Vuitanta anys després de l'alliberament dels camps de concentració, la novel·la *Quan el món gira enamorat*, de Rafael de los Ríos, reviu l'extraordinària figura de Viktor Frankl, psiquiatre vienès i fundador de la logoteràpia.

El llibre narra, amb pols íntim i documentat, com Frankl —jueu i humanista cristià— va sostenir la seva fe i la seva lucidesa enmig de l'infern nazi. Abans de ser deportat, ja afirmava davant dels seus alumnes: “El que realment mou la persona és la recerca de sentit.” A Auschwitz, aquesta convicció es va tornar *life-motiv*: va escriure d'amagat, amb fragments de paper i taquigrafia, les bases dels seus futurs llibres *El metge i l'ànima* i *L'home a la recerca de sentit*.

Però més enllà de la teoria, Frankl va encarnar una veritat profunda: l'amor transcendeix la presència física. Tot i sense saber si la seva dona Tilly continuava amb vida, deia que “res no pot alterar la força del meu amor”. Aquesta certesa el va sostenir, i també d'altres presoners als qui va ajudar a trobar raons per viure: una filla, una obra pendent, una promesa.

L'alliberament no va ser un final feliç immediat. Els supervivents caminaven somnàmbuls, incapaços de sentir. Frankl mateix va trigar dies a tornar a creure en la bellesa... fins que un dia, de genolls en un camp bàvar, va murmurar: “Des de la meua estreta presó vaig cridar al meu Senyor, i Ell em va contestar des de l'espai en llibertat.”

El títol de la novel·la prové d'una arracada que Frankl va regalar a la Tilly —un petit globus amb la llegenda “El món gira enamorat”—, que reapareix després de la guerra com a símbol que l'amor perdura més enllà del dolor.

Una lectura interessant. En un món marcat encara per l'absurdatat, Frankl —i De los Ríos— ens recorda que sempre podem triar la nostra actitud, i que l'amor dona sentit fins i tot al sofriment. ■

UN NOU LLINDAR

Donar glòria a Déu

Una escena inusual: deu leprosos demanen a Jesús que els curi: “Jesús, mestre, apiadeu-vos de nosaltres!” Una pregària feta des de la marginació física i social més repel·lent: malaltia contagiosa castigada amb el rebuig popular, condemnats a viure “físicament fora” del poble. Jesús els acull i els cura a tots, però només un queda a donar gràcies. Jesús li diu: “Aixeca't i ves-te'n. La teva fe t'ha salvat.” Aquestes paraules conviden a caminar amb una actitud nova: l'agraïment que condueix a donar glòria a Déu. Jesús no dona la salut per rebre el reconeixement popular, sinó perquè es doni glòria a Déu. Espera que, després del gest que els ha recuperat per a la integració social, tota persona pugui reconèixer lliurement quin és el misteri que ha entrat en la seva vida i quin gest d'acollida i d'amor li ha retornat la salut. Per a Jesús, no n'hi ha prou amb apropar-se a la gent, tot i que reconeixin el bé que reben, sinó que han d'arribar a la comprensió del Déu que és

Amor i agrair-ho.

Jesús vol que fem el salt cap a la confiança. Espera de nosaltres que passem del signe a la fe, i una fe agraïda, que doni glòria a Déu. Deu leprosos són curats i només un ha tornat per agrair la curació i donar glòria a Déu. Jesús valora l'agraïment de l'estranger, la glòria que dona a Déu, la fe que l'ha salvat. Donar glòria a Déu és reconèixer que la iniciativa de la curació ve de Déu i és expressió de la seva voluntat. Jesús també ens allarga la mà a nosaltres, per curar-nos. El repte que tenim sempre davant nostre és l'encontre amb ell. El qui torna enrere per donar glòria a Déu ha sabut entrar en el misteri i ho ha fet amb humilitat, confiança i agrairment.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca

Catalunya + Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de: **appec**
editors de revistes i digitals

Amb el suport de:
Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Director: Òscar Martí Navarro

Consiliari: Mn. Miquel Ramón Fuentes

Sotsdirectora: Carme Munté Margalef

Redactors: Miquel Àngel Codina, Macià

Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra

Lingüista: Montserrat Pibernat

Fotògraf: Agustí Codinach

Col·laboradors d'aquesta setmana:

Mercè Alonso, Jaume Balateu, Pilarín Bayés,

Juan Vicente Boo, Agustí Borrell, Ángeles

Conde, Fernando Cordero, Montserrat Creus,

Joan Elias, Juanjo Fernández, Jordi Font,

Antonio Gil, Joaquín Iglesias, Ignasi Miran-

da, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Lorena

Pacho, Joan Pallarès-Personat, Lluçia Pou,

Quique, Valentí Serra, Andreu Sotorra,

Sebastià Taltavull, Roger Torres

**Redacció, administració, publicitat i
promoció:**

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

hola@clubnousamics.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn.

Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià

Administració: Isabel Giralt

(comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:

Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomar-

cals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon

industrial El Cementiri. Tel. 938 788

403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ISSN català: 2938-2238

ISSN internet: 2938-2254

Difusió controlada per

Les opinions expressades pels nostres
col·laboradors no reflecteixen necessà-
riament la d'aquest setmanari

Agenda

Barcelona

ACO

El **diumenge 12 d'octubre**, a les
9.30, 72a Jornada General de l'Ac-
ció Catòlica Obrera amb el lema
Apassionats per fer el bé als Salesians
Rocafort (c/ Rocafort, 42 - Barce-
lona).

ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ

El **diumenge 12 d'octubre**, a les
17.00, concert de Tashika Ensem-
ble a favor de la Fundació Mirada
de Esperanza (c/ Consell de Cent,
293 - Barcelona).

CRISTIANISME I JUSTÍCIA

El **dilluns 13 d'octubre**, a les 19.00,
inauguració del curs 2025-26 amb
Mar Griera sobre *El desig de sentir:
què vol dir creure en temps de crisi?*
(c/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona).

PREMI ABAT MARCET

El **dijous 16 d'octubre**, a les 18.30,
lliurament del IV Premi Abat Mar-
cet al millor llibre religiós en ca-
talà, al claustre de la Mercè de la
basílica de la Sagrada Família de
Barcelona.

Girona

MISSA SOBRE L'EMPORDÀ

El **diumenge 12 d'octubre**, a les
17.00, missa a la falda del castell
de Sant Ferran (Figueres) amb el
lema *La pau és el camí*.

FUNDACIÓ ACOLLIDA I ESPERANÇA

El **dissabte 18 d'octubre**, d'11.00 a
14.00, portes obertes i trobada de
voluntariat al convent dels Fran-
ciscans de la Bisbal d'Empordà.

TAIZÉ

El **diumenge 19 d'octubre**, a les
18.00, pregària contemplativa amb
cants de Taizé a l'església parro-
quial de Lligordà.

Lleida

IREL

El **dijous 16 d'octubre**, a les 19.00,
lliçó inaugural *La dona en la socie-
tat d'avui. Reptes i signes d'esperan-
ça* amb Montse Esquerda (Edifici
Transfronterer UDL, sala d'actes).

PARRÒQUIA DE SANT JOAN DE LLEIDA

El **dissabte 18 d'octubre**, a les
19.00, missa amb la coral Shalom;
a les 20.00, inauguració de l'expo-
sició *Descobrim Sant Joan* sobre la
commemoració del 130è aniversari
de la consagració del temple actual.

Sant Feliu de Llobregat NATURA

El **divendres 17 d'octubre**, a les
18.00, recital poètic de *Canigó*, de
Jacint Verdaguer, a la Biblioteca
Verge de Montserrat del Bruc.

Urgell

MN. RAMON DE CANILLO

El **dimecres 15 d'octubre**, a les
19.15, club de lectura amb Mn. Ra-
mon *Carta d'un capellà jubilat als
seus amics* a la Biblioteca Comunal
d'Encamp (Andorra).

CONCERT

El **dissabte 18 d'octubre**, a les
12.00, concert del Duo Romeria a
l'església de Sant Martí de la Cor-
tinada d'Ordino (Andorra).

XXVII FESTIVAL ORGUES DE PONENT I DEL PIRINEU

El **diumenge 19 d'octubre**, a les
18.00, concert al monestir de les
Avellanes amb Lluís Castany, Joan
Sancho, Jordi Roure, Mariona Tus-
set i Miquel González.

Vic

MUSEU EPISCOPAL DE VIC

El **dijous 16 d'octubre**, a les 17.00,
activitat *Sant Lluç, patró dels pintors*.

COVA DE MANRESA

El **dissabte 18 d'octubre**, a les
10.30, meditació en silenci i en
comú (tel. 938 720 422).

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè creients de diferents tra-
dicions religioses treballin plegats
per defensar i promoure la pau, la
justícia i la fraternitat

PILAR MARÍNÉ

Psicòloga i docent a l'ISCREB

“L’espiritualitat pot ser un motor per a les institucions”

JOAN ANDREU PARRA

L’Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona (ISCREB) engega el 18 d’octubre vinent el curs “Els beneficis d’una espiritualitat sana per al bon funcionament de les institucions”. La psicòloga especialista en salut mental que dirigeix el Comitè d’Ètica Assistencial de BCN Salut Mental, Pilar Maríné Jové, n’és una de les docents. Més informació: www.iscreb.org.

Espiritualitat i institucions són dos conceptes que es poden conjuminar?

Sí, absolutament. L’espiritualitat, entesa com la connexió amb valors profunds, el sentit de propòsit i el benestar integral, pot ser un motor per a les institucions. Quan es promou una espiritualitat sana, es fomenta la cohesió, l’ètica i la motivació, elements clau per al bon funcionament de qualsevol organització. No es tracta de qüestions religioses, sinó de conrear un entorn on les persones se sentin valorades i connectades amb un objectiu comú.

On detecteu que les institucions estan fallant i en què les pot ajudar el curs?

Moltes organitzacions fallen en aspectes com la manca de sentit de pertinença, la desmotivació, la poca cohesió d’equip o la falta d’ètica en les decisions. Aquesta formació pot ajudar a abordar aquests problemes mitjançant eines que promouen l’autoconeixement, la comunicació efectiva i la connexió amb valors compartits. Aquests aspectes ens po-

den ajudar a millorar l’ambient laboral, augmentar la productivitat i fomentar una cultura organitzacional més sana.

Esteu pensant en organitzacions de qualsevol tipus?

Sí: empreses, ONG, institucions eclesiaístiques, institucions educatives, institucions sanitàries, etc.

Quins són els destinataris objectius d’aquest curs?

Els destinataris principals són líders, gestors, tutors, interlocutors, equips de treball i qualsevol persona interessada a millorar el seu equip, el seu entorn, la seva comunitat, en fi, el clima organitzacional i el benestar col·lectiu. També és útil per a totes aquelles persones que estiguin interessades a implementar aquests conceptes en els seus espais.

Quines aplicacions pràctiques poden assajar els participants un cop finalitzat el curs?

Els participants aprendran a identificar i promoure valors compartits, un procés orgànic i profund que neix de l’exploració col·lectiva del qui som i cap a on volem anar junts. Els valors compartits actuen com un codi invisible que unifica, no eliminen els desacords; els dignifiquen. Un equip amb una cultura sòlida sap que la diversitat de perspectives és el combustible de la innovació. També aprendran a gestionar conflictes des d’una perspectiva més empàtica i a crear entorns de treball que fomentin el creixement personal i humà.

Posi’ns-en algun exemple.

Imagineu un equip on la transparència és un pilar: les converses difícils s’abordaran sense por, perquè tothom entén que la sinceritat no és una amenaça, sinó un acte de respecte. O un grup que prioritza la col·laboració: els èxits individuals cedeixen pas a les victòries col·lectives.

Prop de 3 milions de persones grans senten soledat a casa nostra. Sovint, sense explicar-ho a ningú. Escoltar-les pot ser el primer pas perquè deixin de patir en silenci. A la Fundació "la Caixa", treballem per prevenir i abordar la soledat de la gent gran.

Despenja i escolta a latrucadadelasoledat.org

*La*trucada de la ____ Soledat

La soledat no es veu, *se sent*